

Cynnwys

	Tudalen
1. Rhagair	1-4
2. Strwythur Rheoli	5
3. Adroddiad Blynyddol Bwrdd Pensiwn Gwynedd	6-8
4. Adolygiad o'r Flwyddyn	
4.1 Gweinyddu Pensiynau	9-13
4.2 Prisiad Actiwaraid	14
4.3 Datganiad Strategaeth Cyllido	14
4.4 Datganiad Strategaeth Buddsoddi	15
4.5 Cydweithio Cronfeydd Pensiwn Cymru	15
4.6 Safon Cyfrifeg Ryngwladol 19 (SCR19) a Safon Adrodd Ariannol 17 (SAA17)	16
5. Tueddiadau Diweddar	17
6. Adroddiad Rheoli	
6.1 Gweinyddiaeth y Cynllun	18-20
6.2 Sefyllfa Actiwaraid	21-22
6.3 Trefniadau Gweinyddol a Chadw	22-23
6.4 Pwerau Buddsoddi	24
6.5 Rheoli Buddsoddiadau	24-25
6.6 Perfformiad Buddsoddi	25-27
6.7 Datganiad Strategaeth Cyllido	27
6.8 Fframwaith Sgiliau a Gwybodaeth	27
6. Ystadegau Aelodaeth	28
7. Y Cyfrifon – yn amodol ar archwiliad	
Datganiad o Gyfrifon 2014-2015	29-30
Nodiadau i'r Cyfrifon 2014-2015	31-63

I. Rhagair

Croeso i'r adroddiad blynyddol ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd am y flwyddyn at 31/03/2017.

Bu cynnydd yng ngwerth asedau'r Gronfa o £1,525m (31/03/2016) i £1,864m (31/03/2017) - cynnydd o £339m yn ystod y flwyddyn, fel dangosir ar dudalen 29. Roedd y twf sylweddol yma (22%) yng ngwerth y Gronfa yn adlewyrchu perfformiad cyffredinol gwych y farchnad stoc eleni (roedd rhan o'r cynnydd yng ngwerth marchnad y Gronfa, wrth gwrs oherwydd gwerth sterling). Roedd rheolwyr buddsoddi'r Gronfa wedi cyrraedd y lefel meincnod +22% yn 2016/17.

Er hynny, mae'r fath dwf mewn gwerth asedau yn parhau'n galonogol, yn enwedig pryd mae hyn wedi'i adeiladu ar sefyllfa ariannu cymharol ffafriol y Gronfa ar adeg Prisiad 2016.

Ddarau Adran Actiwari'r Llywodraeth adrodd yn ddiweddar i Fwrdd Cenedlaethol y CPLIL (yr "SAB") ynglŷn â lefel ariannu pob cronfa ar 31/03/2016.

Er mwyn cymharu, defnyddiwyd rhagdybiaethau safonol "tebyg-wrth-debyg" (yn hytrach na rhagdybiaethau strategol cyhoeddus y cronfeydd ei hunain sy'n fwy darbodus).

Dros y tair blynedd rhwng Prisiadau 2013 a 2016, ddaru lefel ariannu safonol Cronfa Gwynedd wella 7%, o 102% yn 2013 i 109% yn 2016.

Roedd lefel ariannu safonol 109% Gwynedd y degfed uchaf o'r 89 cronfa CPLIL yn Lloegr a Chymru, a'r uchaf yng Nghymru ar 31/03/2016.

Roedd amrediad rhwng 66% a 123% yn lefel ariannu safonol yr 89 cronfa, gyda lefel canolrif 95%, ac amrediad rhwng 87% a 109% rhwng yr 8 cronfa yng Nghymru.

Tra defnyddiwyd rhagdybiaethau'r Gronfa ei hun ar gyfer cynlluniau ariannu ac ar gyfer penderfyniadau buddsoddi strategol, mae'r cymariaethau hyn yn cadarnhau cadernid ein strategaeth ariannu, ac mae'r twf sylweddol mewn asedau buddsoddi yn 2016/17 yn adeiladu ar hyn.

Bu cynnydd sylweddol gyda datblygu Partneriaeth Pensiynau Cymru i reoli asedau buddsoddi'r wyth Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) yng Nghymru ar sail gydweithredol.

Mae'r wyth CPLIL yng Nghymru wedi bod yn gweithio gyda'i gilydd ers sawl blwyddyn i adnabod ardaloedd o gydweithredu posib. Adroddwyd i'r CCB 2016 ar fwriad i sefydlu Cerbyd Buddsoddi Cyffredin ar sail wirfoddol, a gorfodaeth gan Lywodraeth y DU yn 2015 i bob cronfa CPLIL yn Lloegr a Chymru ymuno gyda'i gilydd i ffurfio pwlliau buddsoddi, yn hytrach na'r trefniadau presennol ble mae cronfeydd yn penodi rheolwyr buddsoddi eu

hunain. Cyflwynwyd cynnig gan y cronfeydd Cymreig ar gyfer sefydlu Pŵl Buddsoddi Cymru ar 15 Gorffennaf 2016. Roedd y cynigion yn cynnwys llythyrau o gefnogaeth oddi wrth Gadeiryddion Pwyllgorau Pensiwn yr wyth cronfa.

Yn dilyn hynny, aeth dirprwyaeth o gronfeydd CPLIL Cymru i gwrdd â'r Gweinidog ar 16 Tachwedd 2016, ac ar 23 Tachwedd 2016 rhoddodd y Gweinidog gymeradwyaeth ffurfiol i'r Pŵl Buddsoddi Cymru Gyfan. Ysgrifennodd Marcus Jones AS:

"Mae hanes hir o gydweithredu rhwng cronfeydd Cymru, ac maent yn gweithio'n llwyddiannus gyda'i gilydd i ddatblygu'r bŵl Gymru gyfan. Rwy'n eich llongyfarch ar y ffi eithriadol o isel 'rydych chi eisoes wedi'i sicrhau ar gyfer buddsoddi portffolio ecwiti goddefol yr holl gronfeydd Cymreig. Roeddwn hefyd yn falch o weld eich uchelgais i gynyddu'r buddsoddiad mewn isadeiledd. Wedi ystyried eich partneriaeth gref, a'r sefyllfa arbennig Cymru ..... rwy'n falch o gadarnhau fy mod yn fodlon i chi fynd ymlaen yn unol â'ch cynnig terfynol chi."

Mae swyddogion a chadeiryddion y cronfeydd pensiwn Cymreig yn parhau i gyd-weithio er mwyn sefydlu Cerbyd Fuddsoddi Cyfunol erbyn 1 Ebrill 2018.

Ni fydd y pŵl yn golygu cyfuno'r wyth gronfa. Bydd bob cronfa yn cadw ei hunaniaeth unigryw a bydd yr awdurdodau gweinyddol yn parhau yn gyfrifol am gydymffurfio a rheoliadau cynlyn CPLIL a'r ddeddfwriaeth pensiwn o safbwynt eu haelodaeth. Bydd cyfrifon blynyddol a phriadau actiwariol teirblynyddol yn parhau i gael eu paratoi ar gyfer pob cronfa pensiwn unigol a bydd pob cronfa yn penderfynu ar eu strategaeth ariannu (rhaniad y portffolio rhwng categorïau o asedau fel ecwiti, eiddo, ayb).

Bydd gan y Bartneriaeth gylch gorchwyl cyfyngedig a'i amcanion fel y nodir yn y ddogfen gynnig, fydd:

- Darparu trefniadau pŵlio fydd yn caniatáu i gronfeydd unigol weithredu eu strategaethau buddsoddi eu hunain (lle'n ymarferol).
- Sicrhau arbedion costau o sylwedd ar gyfer cronfeydd sydd yn cymryd rhan wrth wella neu gynnal perfformiad buddsoddi wedi ffioedd.
- Rhoi trefniadau llywodraethu cadarn mewn lle i oruchwylio gweithgareddau'r pŵl.
- Gweithio'n agos gyda phartneriaethau eraill, er mwyn ymchwilio'r manteision y gall budd ddeiliad yng Nghymru gael o ddatrysiadau pŵlio ehangach, neu fuddsoddiadau uniongyrchol posibl.

Yn Chwefror/Mawrth 2017, cymeradwyodd yr wyth Cyngor llawn gytundeb rhyng-awdurdod (ar 2 Mawrth yma yng Nghyngor Gwynedd).

Erbyn hyn, mae Partneriaeth Pensiynau Cymru wedi sefydlu Cydbwyllgor Llywodraethu, sydd yn cynnwys aelodau etholedig o bob awdurdod gweinyddu, a gefnogir gan Weithgor Swyddogion. Hefyd, mae'r broses caffael ar droed i benodi 'Gweithredwr' a reolir gan yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol (FCA) i ddarparu'r is adeiladwaith ar gyfer sefydlu cerbyd pŵlio ac i reoli'r fframwaith fuddsoddi ar ran yr wyth cronfa.

Mae'r Cydbwyllgor wedi cyfarfod mewn ffurf gysgodol (h.y. heb hawl i wneud penderfyniadau) fel Grŵp Cadeiryddion ar y Cyd yn ystod 2016 ac ar 11 Ionawr a 20 Mawrth 2017, ac wedi cyfarfod yn ffurfiol ar 29 Mehefin 2017, pryd etholwyd y Cynghorydd Stephen Churchman yn Gadeirydd y Cydbwyllgor am eleni.

Mae'r wyth cronfa pensiwn yng Nghymru wedi dechrau proses caffael ar gyfer Gweithredwr ar gyfer y Cerbyd Buddsoddiadau Cyfunol trwy'r broses Caffael Ewropeaidd. Derbyniwyd ymatebion i'r Gwahoddiad i Dendro gan y Gweithredwr dichonol ac mae'r rheiny yn cael eu hasesu a'u sgorio yn Awst/Medi 2017.

Bydd y Cydbwyllgor yn derbyn adroddiad ar y broses caffael ar gyfer y Gweithredwr, ac ar 18 Medi bydd yn argymhell apwyntio'r cynigydd gorau o ran cyrraedd gofynion y fanyleb. Bydd y Pwyllgorau Pensiynau unigol wedyn yn cymeradwyo'r dewis (ar 29 Medi yma yng Ngwynedd).

Mae'r adroddiad blynyddol gan Fwrdd Pensiwn y Gronfa wedi'i gynnwys ar dudalen 6 o'r adroddiad yma. Mae'r Bwrdd wedi cyfarfod yn rheolaidd ers Gorffennaf 2015 a hoffwn ddiolch i Mrs Sharon Warnes am gadeirio'n effeithiol a rhagweithiol am y ddwy flynedd gyntaf, pryd sefydlodd y Bwrdd ei rôl craffu gan gefnogi gweinyddwyr y cynllun yn bositif.

Hoffwn hefyd ddiolch i Victoria Hallaron, cyn-aelod y Bwrdd, am ei gwasanaeth ar y Bwrdd, a chroesawu cyn-gynghorydd H Eifion Jones fel ei olynydd. Bu i Eifion wasanaethu fel cynrychiolydd Cyngor Sir Ynys Môn ar y Pwyllgor Pensiynau hyd at fis Mai 2017.

Ar y nodyn yna, hoffwn hefyd croesawu aelodau newydd y Pwyllgor Pensiynau ac ymestyn diolch i gyn-gynghorwyr Tudor Owen (Cyngor Gwynedd a chyn-gadeirydd), Glyn Thomas (Cyngor Gwynedd) a Margaret Lyon (cynrychiolydd Cyngor Bwrdeistrefol Sirol Conwy) am eu gwasanaeth. Hefyd, i'r cyn-gynghorydd, y diweddar Trefor Edwards, a wasanaethodd am nifer o flynyddoedd fel aelod a chyn-gadeirydd y Pwyllgor Pensiynau.

Cwblhawyd prisiad actiwaraid teirblynyddol y Gronfa yn ystod 2016/17, ac er bod sefyllfa cyflogwyr unigol o fewn ein Cronfa wedi gwahaniaethu, yn gyffredinol, roedd cryfder y Gronfa wedi ein galluogi i gymryd dull hyblyg tuag at gyfraddau cyfraniadau. Yn amlwg, roedd lleihau cynnydd mewn cyfraddau cyfraniadau yn bwysig, o ystyried y wasgfa barhaus ar wariant cyhoeddus (Llywodraeth yn ariannu awdurdodau lleol, yn ogystal â sefydliadau gwirfoddol sydd yn derbyn grantiau llai).

Erbyn hyn, mae pob cyflogwr yn ymwybodol o'u cyfraddau cyfraniadau pensiwn, a'n prif amcan roedd i sicrhau bod gan gyflogwyr strategaethau cyfrannu fforddiadwy, teg, a chynaliadwy ar gyfer 2017/18 – 2019/20, sy'n adlewyrchu eu hamgylchiadau unigol eu hunain.

Er bod adnoddau staff y Gronfa wedi eu hailgyfeirio i'r Prisiad, parhaodd yr uned weinyddol i gyflawni perfformiad boddhaol (gweler tudalen 10). Roeddwn hefyd yn falch fod yr wybodaeth sydd ar gael ar wefan y Gronfa wedi gwella (e.e. hunanwasanaeth cyfrifiadau buddion pensiwn), a bod cynnydd yn y nifer o aelodau'r Gronfa sy'n defnyddio'r gwasanaethau ar-lein.

Diolch yn fawr iawn am eich cefnogaeth yn ystod 2016/17, ac edrychaf ymlaen at barhad ein perthynas waith adeiladol yn 2017/18. Hoffwn drosglwyddo diolch ar ran y Pwyllgor Pensiynau i holl staff Cyngor Gwynedd fu'n rhan o weinyddu Cronfa Bensiwn Gwynedd, ac i'n hymgyngorwyr allanol a'n partneriaid am eu gwaith yn ystod 2016/17 yn cefnogi rheolaeth a buddiolwyr o'r cynllun. I gloi, carwn ddiolch i holl aelodau'r Pwyllgor Pensiynau a'r Bwrdd Pensiwn am eu cyfraniadau positif a chydwybodol yn ystod y flwyddyn ddiwethaf.

Dafydd L. Edwards
Pennaeth Cyllid

2. Strwythur Rheoli

Awdurdod Gweinyddu

Cyngor Gwynedd

Pwyllgor Pensiynau 2016/17

Y Cyngorydd Stephen Churchman (Cadeirydd)

Y Cyngorydd Peredur Jenkins (Is-gadeirydd)

Y Cyngorydd Trefor Edwards

Y Cyngorydd Simon Glyn

Y Cyngorydd W. Tudor Owen

Y Cyngorydd John Pughe Roberts

Y Cyngorydd Glyn Thomas

Y Cyngorydd Hywel Eifion Jones (Aelod
Cyfetholedig)

Y Cyngorydd Margaret Lyon (Aelod
Cyfetholedig)

Bwrdd Pensiynau (Apwyntiwyd Mehefin 2015)

Cynrychiolwyr Cyflogwyr

Mr Anthony Deakin (Cartrefi Conwy)

Mr Huw Trainor (Heddlu Gogledd Cymru)

Councillor Aled Lloyd Evans (Cyngor
Gwynedd)

Cynrychiolwyr Aelodau

Ms Victoria Hallaron

Mr Osian Richards

Mrs Sharon Warnes

Pennaeth Cyllid (“Swyddog Adran 151”)

Mr Dafydd L. Edwards

Ymgynghorydd

Mr Paul Potter (Hymans Robertson)

Rheolwyr Buddsoddi

BlackRock

Fidelity International

Insight Investment

Lothbury

Partners Group

Threadneedle

UBS Global Asset Management Cyf.

Veritas

Ceidwad

Northern Trust

Actiwari

Hymans Robertson

Banc

Barclays Bank plc

Archwilwyr

Swyddfa Archwilio Cymru

Manylion Cyswllt

Gellir holi ymhellach a derbyn gwybodaeth fanylach ynglŷn â:

- gweithrediad Cynllun Pensiwn Gwynedd trwy gysylltu â:

Mr Nicholas Hopkins,
Rheolwr Pensiynau,
Cyngor Gwynedd,
Swyddfa'r Cyngor,
Caernarfon,
Gwynedd. LL55 ISH

☎ 01286 679612

📠 01286 679589

nicholasedwardhopkins@gwynedd.llyw.cymru

- gweithgareddau buddsoddi a chyfrifeg y Gronfa trwy gysylltu â:

Mrs Caroline Roberts,
Rheolwr Buddsoddi,
Adran Cyllid,
Cyngor Gwynedd,
Swyddfa'r Cyngor,
Caernarfon,
Gwynedd. LL55 ISH

☎ 01286 679128

📠 01286 678962

carolineroberts@gwynedd.llyw.cymru

Safle We'r Gronfa

www.cronfabensiwn.org.uk

3. Adroddiad Blynyddol Bwrdd Pensiwn Gwynedd ar gyfer y flwyddyn at 30 June 2017

3.1 Cefndir / Cyfansoddiad

Cyfansoddwyd y Bwrdd o dan Ddeddf Pensiynau Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 a gynhaliwyd y cyfarfod cyntaf ar 13 Gorffennaf 2015. Mae'r aelodaeth yn cynnwys tri aelod sydd yn cynrychioli cyflogwyr y cynllun a thri aelod sydd yn cynrychioli aelodau'r cynllun (sef staff sy'n cyfrannu tuag at bensiwn a rhai sydd wedi ymddeol ac yn derbyn pensiwn).

Dros y cyfnod rhwng 1 Gorffennaf 2016 a 31 Gorffennaf 2017, mae'r Bwrdd wedi cwrdd pedair gwaith. Mae aelodau'r Bwrdd yn cael gwahoddiad fel sylwedydd i gyfarfodydd y Pwyllgor Pensiynau, ac mae sawl aelod o'r Bwrdd wedi cymryd y rôl hon yn eu tro, er mwyn hyrwyddo dealltwriaeth yn ogystal â chyfathrebu. Mae'r trefniant hon yn gytbwys gyda Chadeirydd y Pwyllgor Pensiynau yn mynychu cyfarfodydd y Bwrdd, lle bu'n atebol, gyda swyddogion, am lywodraethu a gweinyddu'r Gronfa. Ar adegau, mae'r Bwrdd wedi gofyn i'w barn ac argymhellion gael eu cyflwyno'n swyddogol am ystyriaeth y Pwyllgor.

Yn ystod y flwyddyn ymddiswyddodd Ms Victoria Hallaron fel aelod o'r Bwrdd a phenodwyd Mr H. Eifion Jones fel aelod newydd. Hoffem ddiolch i Victoria am ei chyfraniad a chroesawu Eifion i'r Bwrdd. Fel cyn aelod o'r Pwyllgor Pensiynau, rydym yn sicr bydd Eifion yn ased gwerthfawr i'r Bwrdd.

3.2 Swyddogaeth y Bwrdd

Yn unol â'r ddeddfwriaeth, tri brif swyddogaeth y Bwrdd Pensiwn Lleol yw cynorthwyo'r awdurdod gweinyddol (Cyngor Gwynedd) i:

- i. sicrhau llywodraethu a gweinyddiaeth effeithiol ac effeithlon o'r C.P.L.L., a
- ii. sicrhau cydymffurfiaid gyda'r ddeddfwriaeth a'r rheoliadau perthnasol.
- iii. gweinyddiaeth y gronfa

Felly, corff monitro, cynorthwyo ac adolygu yw'r Bwrdd, nid corff penderfynu / rheoli.

Mae'r Bwrdd yn gweithredu o dan gylch gorchwyl a gytunwyd gan Gyngor Gwynedd (mewn cyfarfod o'r Cyngor llawn ar y 5^{ed} o Fawrth 2015).

Mae'n cael cefnogaeth gan nifer o swyddogion, gan gynnwys Swyddog Cefnogi Aelodau, y Pennaeth Cyllid, y Rheolwr Buddsoddi, y Rheolwr Pensiynau, ac Uwch Swyddog Cyfathrebu'r Gronfa.

3.3 Gwaith y Bwrdd

Unwaith eto mae'r flwyddyn ddiwethaf wedi bod yn flwyddyn brysur i staff uwch yr Awdurdod Gweinyddol gyda'r prisiad actiwaraidd teirblynyddol yn cymryd blaenoriaeth, ynghyd â pharhad y prosiect pŵlio buddsoddiadau. Felly, roedd aelodau'r Bwrdd yn ymwybodol o'r angen i flaenoriaethu ceisiadau er mwyn i swyddogion allu baratoi adroddiadau ar gyfer y Bwrdd.

3.4 Cynllun Gwaith

Yn unol a'r cynllun gwaith a gytunwyd yn y flwyddyn flaenorol, derbyniwyd adroddiadau ar y materion canlynol:

- Y prisiad actiwaraidd teirblynyddol
- Mesurau diogelwch mewn lle i warchod data aelodau
- Datganiad Strategaeth Buddsoddi newydd
- Datganiad Strategaeth Cyllido newydd
- Dyraniad a perfformiad buddsoddiadau'r Gronfa
- Pŵlio buddsoddiadau Cronfeydd Cymreig
- Y drefn ar gyfer prosesu buddion ymddeol
- Cofrestr risg ar gyfer y Gronfa

Yn ystod trafodaethau, cyflwynwyd nifer o sylwadau gan aelodau'r Bwrdd sydd wedi cynorthwyo swyddogion yr awdurdod gweinyddol i gwblhau eu gwaith.

Hefyd, rhoddwyd mewnbwn gan y Bwrdd i adolygiadau trylwyr o gynnwys rhai datganiadau cyhoeddus, megis y Datganiad Strategaeth Buddsoddi a'r Datganiad Strategaeth Cyllido, cyn iddynt gael eu cymeradwyo gan y Pwyllgor Pensiynau.

Cynhaliwyd cyflwyniad yn egluro'r proses prisiant ar y 10^{fed} o Dachwedd 2016 gan Richard Warden o Hymans Robertson, actwari'r Gronfa. Mynychodd aelodau'r bwrdd y sesiwn a nodwyd y bu'n gyfarfod cadarnhaol iawn.

Hefyd, mynychodd aelodau'r Bwrdd gyfarfod blynyddol y Gronfa ym mis Medi 2016, a nodwyd y bu perfformiad hynod foddhaol, o'i gymharu â chronfeydd C.P.L.L. eraill.

Cwblhaodd y Bwrdd arolwg trefn lywodraethol gwasanaeth cyhoeddus y Rheolydd Pensiynau. Roedd yr arolwg yn gymysgedd o gwestiynau ffeithiol ac arolwg barn. Yn dilyn trafodaeth rhwng aelodau'r Bwrdd, cyflwynwyd yr arolwg i'r Rheolydd o fewn y terfyn amser penodol.

Amlygodd yr ymarfer bod angen hyfforddiant pellach ar asesiadau risg a'r Rheoliadau 2016.

Bydd y cynllun gwaith ar gyfer 2017/18 yn cynnwys:

- Buddsoddiadau moesegol
- Trefn lywodraethol y Bwrdd i'r dyfodol
- Diweddariad ar pwlio buddsoddiadau
- Strategaeth Rheolaeth Trysorlys

3.5 Hyfforddiant

Yn ystod cyfarfodydd y Bwrdd cafodd pob aelod o'r Bwrdd fanylion am y C.P.L.L. a'i weinyddiaeth yng Ngwynedd mewn cyflwyniadau amrywiol gan y Pennaeth Cyllid, y Rheolwr Buddsoddi, y Rheolwr Pensiynau, ac Uwch Swyddog Cyfathrebu'r Gronfa.

Mae'n bleser medru adrodd fod pob aelod o'r Bwrdd bellach wedi cwblhau'r hyfforddiant sylfaenol ("LGPS Fundamentals") a drefnwyd gan y Gymdeithas Llywodraeth Leol ("LGA").

3.6 Diolch

Ar ddiwedd ei thymor yn y swydd, mae'r Cadeirydd yn dymuno diolch i'w chyd-aelodau ar y Bwrdd, sydd wedi gwirfoddoli eu hamser i'r rolau, ac i'r swyddogion perthnasol am eu cefnogaeth.

Sharon Warnes
Cadeirydd

4. Adolygiad o'r Flwyddyn

4.1 Gweinyddu Pensiynau

Cyffredinol a Chyflwyniad

Mae wedi bod yn flwyddyn brysur arall o fewn gweinyddiaeth Pensiwn Llywodraeth Leol. Yn Ebrill 2016 cychwynwyd eto ar y broses prisiant tair blynedd o'r gronfa, ac unwaith eto eleni, hoffwn ddiolch i'r holl gyflogwyr am eu gwaith caled parhaus i sicrhau bod y dyddiad ar gyfer anfon adroddiadau diwedd flwyddyn o 30 Ebrill wedi cael ei gyflawni ar y cyfan. Hoffwn hefyd estyn fy niolch personol i staff yr adran pensiynau am eu holl gefnogaeth ac am eu gwaith caled a diwyd dros y flwyddyn ddiwethaf.

Eto eleni rydym wedi gweld gweinyddiaeth pensiynau yn parhau i addasu i'r newidiadau cynyddol a chymhleth yn dilyn cyflwyno'r Cynllun Cyfartaledd Cyflog Gyrfa wedi'i Adbriso (CARE). Fel nodwyd uchod, roedd y dyddiad ar gyfer anfon adroddiadau diwedd flwyddyn wedi cael ei osod ar gyfer diwedd mis Ebrill 2016, gyda llawer o waith caled yn dechrau ar unwaith yn yr adran i sicrhau bod y data mor lân ac mor gywir ag y bo modd cyn cael ei brosesu a'i anfon i'r actiwari erbyn y dyddiad cau sef mis Gorffennaf. Yna cychwynodd yr Actiwari ar eu gwaith i werthuso y gronfa a cyhoeddi'r cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr cychwynol mewn pryd ar gyfer y fforwm cyflogwyr ar 7 Tachwedd 2016. Ar y cyfan nid oedd newid i gyfraddau cyfrannu y cyflogwyr mawr, fodd bynnag, fe welwyd cynnydd yn y gyfradd gyfrannu i rhai gyrff bach a ganiateir.

Hoffwn dynnu eich sylw at bwysigrwydd o gael data sy'n lân ac yn gywir gan fod hyn yn cael effaith ar gyfradd cyfraniad pob cyflogwr. Os nid yw gwybodaeth am aelodau newydd, aelodau'n gadael neu newidiadau mewn amgylchiadau aelodau yn cael eu cyflwyno i'r adran pensiynau yna bydd hyn yn arwain at ragdybiaethau anghywir yn cael eu hadrodd i actiwari'r gronfa, ond hefyd yn fwy pryderus mae'r Rheolydd Pensiynau wedi datgan y byddant yn gosod dirwyon os ydynt yn gweld torri yn eu cod ymarfer fel y nodir yn 2015. **Maent yn ddiweddar wedi gosod dirwy o £1,000 i un o'r Bwrdeistrefi Llundain am beidio â chydymffurfio a gofynion chyflwyno data.**

Fel yr adroddwyd y llynedd, mae'r graddfeydd amser yn dynn iawn i gyflogwyr anfon eu hadroddiadau diwedd flwyddyn, er mwyn i'r datganiadau buddion blynyddol cael eu paratoi ac anfon allan erbyn y terfyn amser o 31/8/2016, ond unwaith eto eleni aeth y datganiadau allan o fewn y terfyn amser angenrheidiol, ac unwaith eto hoffwn ddiolch i'r holl gyflogwyr am eu hymdrechion.

Mae staff yr adran pensiynau yn parhau i dderbyn hyfforddiant rheolaidd er mwyn sicrhau bod eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) yn parhau i fod yn gyfredol, ac unwaith eto eleni, mae aelodau staff wedi mynychu cyrsiau amrywiol trwy gydol y flwyddyn.

Y llynedd derbyniwyd yr adran y system delweddu dogfennau gan ein darparwr meddalwedd pensiwn Aquila Heywood, a mae hwn bellach yn gwbl weithredol. Mae'r meddalwedd pensiwn a ddarperir gan Aquila Heywood yn cael ei diweddarau'n barhaus wrth i'r ddeddfwriaeth newid.

Partneriaeth Cymru Gyfan

Mae cydweithio gweinyddol yn parhau ar sail Cymru gyfan gyda nifer o daflenni, cylchlythyrau, a datganiadau buddion blynyddol wedi cael eu cynhyrchu a'u hanfon allan trwy gyfrwng y Partneriaeth Cymru Gyfan. Unwaith eto, mae Gwynedd wedi chwarae rhan flaenllaw wrth ddylunio a chyfieithu y rhan fwyaf o'r dogfennau hyn.

Rheoli Perfformiad

Mae'r Gronfa Bensiwn yn ymroddedig i wella ei ddarpariaeth o wasanaethau a bydd yn adolygu'r mesurau sydd mewn lle i fonitro perfformiad yn flynyddol er mwyn adnabod lle gellir gwneud gwelliannau. Ble mae meysydd o berfformiad gwael yn cael eu nodi, bydd yr adran Bensiynau yn adolygu'r rhesymau dros berfformiad gwael a rhoi prosesau priodol ar waith i geisio gwella'r gwasanaethau yn y dyfodol.

Yn ystod y flwyddyn, mae'r adran wedi cyfathrebu'n rheolaidd gyda'r cyflogwyr perthnasol ynglŷn ag amseroldeb darparu data ar gyfer aelodau sy'n ymddeol neu sy'n gadael yn gynnar, ac mae wedi bod yn gweithio gyda chyflogwyr mwyaf y Gronfa i geisio cyflwyno'r meddalwedd i-Connect i alluogi data gael eu trosglwyddo i'r Gronfa yn fisol yn hytrach na diwedd y flwyddyn fel yn y broses bresennol. Bydd hyn yn lleihau'r angen am waith papur a gohebiaeth e-bost fel sy'n digwydd ar hyn o bryd ar ddiwedd y flwyddyn a bydd yn gwella ansawdd y data a dderbyniwyd, gan y bydd yn cael ei ddarparu drwy ddiweddariad amser real. **Bydd hefyd yn cydymffurfio'n llawn â'r safon data y mae'r Rheoleiddiwr Pensiynau yn awr yn mynnu arnynt.**

Cyf.	Gweithgareddau Craidd	Perfformiad yn 2016/2017		Ffigyrau cymharol o 2015/2016	
		Nifer o achosion	Cyfartaledd dyddiau a gymerwyd	Nifer o achosion	Cyfartaledd dyddiau a gymerwyd
CD9.01	Cyfartaledd nifer o ddyddiau gwaith a gymerwyd i anfon llythyr dyfynnu trosglwyddiad i mewn	107	18.9	80	12.4
CD9.02	Cyfartaledd nifer o ddyddiau gwaith a gymerwyd i anfon llythyr dyfynnu trosglwyddiadau allan	123	15.8	125	10.6
CD9.03	Cyfartaledd nifer o ddyddiau gwaith a gymerwyd i anfon llythyr yn hysbysu gwerth buddion - amcan	1,438	6.5	1,603	10.5
CD9.04	Cyfartaledd nifer o ddyddiau gwaith a gymerwyd i anfon llythyr yn hysbysu gwerth buddion – gwir werth	704	3.1	641	5.8
CD9.05	Cyfartaledd nifer o ddyddiau a gymerwyd i gydnabod marwolaeth aelod / gweithredol / gohiriedig / pensiynwyr	23	9.1	20	11.5
CD9.06	Cyfartaledd nifer o ddyddiau a gymerwyd i anfon llythyr yn hysbysu gwerth buddion dibynyddion	222	8.1	231	6.9
CD9.07	Prosesu a thalu Pensiynau misol ar amser (ffigwr yn seiliedig ar nifer o daliadau yn Fis 12 bob blwyddyn)	9,459	100%	9,022	100%
CD9.08	Nifer o achosion angen ail daliad oherwydd gamgymeriad yn yr adran.	3	N/A	3	N/A

Newidiadau mewn deddfwriaeth y CPLIL yn ystod 2016/17

Oherwydd yr ansicrwydd o Brexit, ni fu unrhyw newidiadau deddfwriaethol penodol i'r CPLIL yn ystod 2016/2017. Fodd bynnag, mae'r materion canlynol wedi cael effaith ar weinyddiaeth y Cynllun:

Rhyddid a Dewis

Hawl yr unigolion i gael y dewis i dynnu eu cynilion pensiwn fel lwmp swm awdurdodedig wedi'i drethu o oedran pensiwn isaf arferol (fel arfer 55 oed). Er nad yw hyn yn cael effaith uniongyrchol ar y CPLIL, mae'r Llywodraeth wedi caniatáu y gall aelodau CPLIL sydd gyda buddion gohiriedig dewis i drosglwyddo gwerth eu pensiwn CPLIL i gynlluniau cyfraniadau diffiniedig fel y gallant gael mynediad at yr arian sydd wedi ei drosglwyddo i'r trefniadau hynny.

Cynnydd Pensiwn

Mae pensiynau yn cael eu haddasu'n flynyddol o dan y Ddeddf Cynyddu Pensiynau. **Ar gyfer 2016/17 0.1% llai oedd y canran gyda cytundeb y Llywodraeth na ddylai'r pensiynau mewn taliad yn cael eu lleihau.** Mae buddion pensiwn yn statudol ac yn cael eu gwarantu gan y Senedd. Nid ydynt yn dibynnu ar berfformiad buddsoddi ond bydd yr actiwari yn ystyried pa mor dda y perfformiodd y buddsoddiadau wrth osod cyfradd cyfraniad y cyflogwr yn y prisiant actiwaraid.

Diwedd Contractio Allan

Fel yr adroddwyd yn flaenorol y llynedd diddymwyd pensiwn sylfaenol y wladwriaeth ac ail bensiwn y wladwriaeth (S2P) ar 5 Ebrill, 2016 a'u disodli gan bensiwn un haen. Mae hyn yn golygu cynnydd mewn cyfraniadau yswiriant gwladol ar gyfer y gweithwyr a'r cyflogwyr.

Er mwyn sicrhau bod cofnodion cynlluniau pensiwn yn cysoni â rhai Cyllid a Thollau EM, mae cynlluniau pensiwn sydd wedi contractio allan yn flaenorol, gan gynnwys y CPLIL, yn gorfod cynnal ymarfer i sicrhau bod y wybodaeth gywir yn cael ei gynnal ar gofnodion aelodau. Mae'n rhaid i'r ymarferiad cysoni gael ei gwblhau erbyn Rhagfyr 2018 ac wedi hynny ni fydd Cyllid a Thollau EM yn ymateb mwyach i unrhyw ymholiadau mewn perthynas â'r Isafswm Pensiwn Gwarantiedig (IPG). Yn hytrach na allanoli'r gwasanaeth hwn penderfynodd y gronfa (oherwydd y gost yn bennaf) i ariannu tri aelod staff ychwanegol dros dro (dau llawn amser ac un rhan amser) i ymdrin yn benodol â'r cysoniad hwn. Rwyf yn falch o'ch hysbysu bod yr ymarfer hwn yn mynd yn dda a disgwylir iddo gael ei gwblhau o fewn yr amserlen a bennwyd gan Gyllid a Thollau EM.

Diwygio Treth

Does dim newid wedi bod yn y lwfansau treth gyda'r Lwfans Oes (LO) yn parhau i fod yn £1 miliwn a'r Lwfans Blynnyddol yn aros yn £40,000. Mae'r terfynau isel yma yn cael effaith ar fwy o unigolion o fewn y cynllun. Cynhaliwyd seminar ar y pwnc hwn ar 18 Mai 2017 yn Swyddfa Cyngor Gwynedd.

Y Rheolydd Pensiynau

Yn dilyn cyflwyniad Cod Ymarfer Gwasanaeth Cyhoeddus y Rheoleiddiwr Pensiynau (Llywodraethu a Gweinyddu Cynlluniau Pensiwn y Gwasanaeth Cyhoeddus) a ddaeth i rym yn weithredol o 1 Ebrill 2015, mae'r Rheoleiddiwr wedi dweud y byddant yn monitor cronfeydd i sicrhau bod data yn cael ei diweddarau'n rheolaidd a'i fod mor gywir â phosib. **Nodwch, bydd methiant i gydymffurfio yn golygu bydd y Rheoleiddiwr Pensiynau yn gweinyddu dirwyon am beidio â chydymffurfio.**

Cyfathrebu

Yn ystod 2016/17, mae'r Gronfa wedi parhau i ddatblygu'r ffordd y mae'n cyfathrebu â'i rhanddeiliadwyr. Y gweithgareddau cyfathrebu allweddol oedd:

- Cynhyrchu a dosbarthu Datganiadau Buddion Blynyddol i aelodau actif a gohiriedig.
- Cynhyrchu a dosbarthu newyddlen flynyddol i aelodau actif a gohiriedig.
- Cynnal cyflwyniadau a sioeau teithiol i hyrwyddo'r cynllun i aelodau actif a darpar aelodau.
- Hyrwyddo parhaus o'r gwasanaeth Pensiwn Ar-Lein – Gwefan hunanwasanaeth aelodau.
- Parhau i gydweithio â Chronfeydd Pensiwn eraill Cymru i gynhyrchu deunydd cyfathrebu allweddol, a thrwy hynny rhannu arbenigedd a chostau.
- Cynnal a chadw gwefan y Gronfa (www.cronfabensiwnwynedd.org.uk), sy'n cwmpasu pob agwedd o'r CPLIL ar gyfer ei aelodau actif, aelodau sy'n gynghorwyr, aelodau gohiriedig, pensiynwyr a'u dibynyddion.
- Cysylltu â holl gyflogwyr y cynllun i sicrhau bod prosesau a gweithdrefnau priodol yn eu lle i wella cyfathrebu a llif data cywir rhwng y cyflogwyr a'r Gronfa Bensiwn
- Cynnal digwyddiad hyfforddi Treth Pensiwn i enillwyr uchel y Gronfa ar y cyd â'n actiwari Hymans Robertson
- Cynnal seminar Prisiant i gyflogwyr y cynllun ar y cyd â'n actiwari'r Hymans Robertson.
- Cynnal cymorthfeydd pensiwn lle gallai aelodau drefnu apwyntiad unigol er mwyn trafod eu pensiwn yn breifat.
- Cynrychioli'r Gronfa ar y Cwrs Cyn-Ymddeol sy'n cael ei gynnal ar sail Gogledd Cymru gan gwmni cynghorwr ariannol annibynnol Chadwicks.

Safle We'r Gronfa

Mae'r wefan yn darparu mynediad at ffurflenni pensiwn a llenyddiaeth ar-lein i aelodau, sy'n cynorthwyo i leihau costau argraffu a phostio'r Gronfa.

Mae gwasanaeth Hunan Wasanaeth Aelodau Cronfa Bensiwn Gwynedd hefyd yn arf gwerthfawr i aelodau. Ar ôl cofrestru i'r wefan ddiogel maent yn gallu:

- Gweld a diweddarau eu manylion personol a newid cyfeiriad
- Cael gwybod faint y byddant yn ei dderbyn wrth ymddeol
- Cyfrifo'r lwmp swm ychwanegol y gallant ei gymryd wrth ymddeol
- Gweld hanes eu gwasanaeth, gan gynnwys unrhyw wasanaeth sydd wedi'i drosglwyddo i mewn
- Gweld manylion y buddiolwyr a enwebwyd

Mae'r adran hunan wasanaeth y wefan hefyd yn helpu i leihau costau ar gyfer y gwasanaeth Pensiynau gyda llai o amcangyfrifon yn gorfod cael eu cyfrifo gan staff y gwasanaeth. Wrth i'r systemau datblygu, disgwylir y bydd datganiadau buddion blynyddol, cylchlythyrau a gohebiaeth a anfonir at aelodau yn cael eu llwytho ar y wefan Hunan Wasanaeth Aelodau, yn hytrach nag anfon copi papur yn y post, sydd unwaith eto yn cynorthwyo i leihau costau argraffu a phostio'r Gronfa. Rwy'n obeithiol y bydd hyn yn dechrau o'r flwyddyn ariannol 2017/18.

Mae'r wefan hefyd yn cynnwys adran bwrpasol i'r cyflogwr sy'n cynnwys gwybodaeth sylweddol, gan gynnwys ffurflenni safonol mae'r cyflogwr angen i weinyddu'r CPLIL.

Rheoliadau Trosglwyddo Ymgymeriadau (Diogelu Cyflogaeth) (TUPE)

Hoffwn atgoffa bob cyflogwr, os oes posibilrwydd o allanoli unrhyw wasanaeth penodol, yna dylid ystyried y goblygiadau pensiwn yr unigolion sy'n cael eu trosglwyddo allan yn gyntaf. Os oes gan y cyflogwr newydd gynllun arfaethedig tebyg wedi ei ardystio gan Adran Actiwari y Llywodraeth (GAD), yna nid oes unrhyw fater pensiwn. Bydd gan unigolion yr opsiwn o drosglwyddo eu buddion pensiwn i'r trefniant pensiwn newydd, neu eu gadael fel buddion gohiriedig o fewn y CPLIL.

Os nad oes gan y cyflogwr newydd drefniant pensiwn cymharol wedi ei ardystio gan GAD yna bydd gan y cyflogwr newydd ddim dewis (os ydynt yn dymuno bwrw ymlaen â'r tendr), ond i fod yn Gorff Trosglwyddai a ganiateir o fewn Cronfa Bensiwn Gwynedd. Cyn y gellir gwneud hyn, bydd angen i'r cyflogwr newydd arfaethedig i wybod beth fydd y gyfradd cyfrannu newydd ac os oes Gwarantwr mewn lle (h.y. y cyflogwr sy'n contractio'r gwaith). Os nad oes Gwarantwr mewn lle mae gofyniad am Bond.

Er mwyn i'r gyfradd gyfrannu a Bond cael i'w benderfynu, bydd angen i'r adran Bensiynau i ganfod holl fanylion yr unigolion sy'n cael eu trosglwyddo allan, er mwyn i adroddiad gael ei anfon i'r Actiwari i gyfrifo'r gyfradd gyfrannu a'r Bond posibl. Bydd y gost yn cael ei ariannu unai gan y cyflogwr newydd sy'n gontractio allan y gwasanaeth, yn dibynol ar y penderfyniad a wneir yn ystod y proses negodi.

Ar hyn o bryd mae'r adran yn gweithio ar ganllaw ar gyfer y cyflogwyr newydd gyda'r gobaith o drefnu cyflwyniad yn ddiweddarach yn y flwyddyn. Bydd manylion am hyn yn cael eu dosbarthu ar yr adeg berthnasol.

Adroddiad Blynyddol y CPLIL 2016

Yn gynhadledd awdurdod lleol Cymdeithas Pensiynau ac Arbedion am oes (PLSA) 2017, lansiodd y Cynghorydd Roger Phillips, cadeirydd y bwrdd cynghori cynllun ar gyfer y CPLIL yn Lloegr a Chymru (SABEW) adroddiad blynyddol 2016 y cynllun yn Lloegr a Chymru. Mae'r adroddiad hwn yn bennaf yn gasgliad o bob un o'r adroddiadau unigol y 91 o gronfeydd. Fodd bynnag, mae'r adroddiad hefyd yn cynnwys dadansoddiad o dueddiadau cynllun ar lefel genedlaethol ac, eleni, crynodeb o'r prisiant 2016.

Mae rhai o'r uchafbwyntiau allweddol yr adroddiad yn cael eu rhestru isod:

- Tyfodd aelodaeth gyfan o'r CPLIL o 134,000 (2.5%) i 5.3m o aelodau yn 2016 i gymharu â 5.2m yn 2015 a chynyddwyd y nifer o gyflogwyr yn y CPLIL o 2,635 (22%) i 14,435.
- Roedd cyfanswm asedau a gynhaliwyd yn y CPLIL yn £ 217bn. Mae'r asedau hyn wedi cael eu buddsoddi mewn cerbydau buddsoddi cyfun (43.6%), ecwiti cyhoeddus (34.6%), llog sefydlog/mynegrifo (7.5%), eiddo (7.8%), yn ogystal â dosbarthiadau eraill o asedau (6.5%).
- Mae'r cynllun wedi parhau i fod mewn sefyllfa llif arian cadarnhaol yn 2016, gan gynnwys incwm buddsoddi.
- Ar 31 Mawrth 2016, mae rhwymedigaethau'r CPLIL gyfan wedi eu hamcangyfrif i fod gwerth tua £254bn sy'n nodi lefel ariannu cyflawn o 85%, cynnydd o'r lefel o 79% ar 31 Mawrth 2013. Roedd y cynnydd yn y lefel gyllido yn golygu bu gostyngiad cyffredinol yn y diffyg arian parod o £ 47bn yn 2013 i £ 37bn yn 2016.

Mae'r adroddiad ar gael ar www.lgpsboard.org o dan Adroddiad Blynyddol y Cynllun 2016.

Nicholas Hopkins
Rheolwr Pensiynau

4.2 Prisiad Actiwaraidd

Cwblhawyd y prisiad actiwaraidd teirblynyddol fel ar 31 Mawrth 2016 yn ystod 2016/17. Roedd sefyllfa ariannu holl Gronfa wedi gwella o 85% ar 31 Mawrth 2013 i 91% ar 31 Mawrth 2016 yn bennaf oherwydd perfformiad buddsoddiadau dros y cyfnod.

Mae'r ymrwymadau wedi codi hefyd oherwydd lleihad mewn dychweliadau buddsoddi disgwylidig yn y dyfodol, er bod hyn wedi cael ei fantoli'n rhannol yn erbyn twf mewn cyflogau a buddiannau is na'r disgwyl.

Yn gyffredinol, mae'r cyfraniadau gofynedig gan gyflogwyr ar gyfer buddian newydd a enillwyd gan aelodau (y brif gyfradd) wedi codi. Mae newidiadau i gyfraniadau cyflogwyr er mwyn cyllido'r diffyg wedi amrywio dros y cyflogwyr.

Cynhyrchodd yr actiwari adroddiad ar gyfer bob cyflogwr unigol. Cynhaliwyd fforwm ar gyfer yr holl gyflogwyr ym mis Tachwedd ble cyflwynodd yr Actiwari'r canlyniadau ac ymateb i gwestiynau. Roedd hyn yn sesiwn yn ddefnyddiol iawn ac roedd yn siomedig nad oedd mwy o gyflogwyr wedi cymryd y cyfle i fynychu'r sesiwn.

Cyhoeddwyd Adroddiad Prisiad Actiwaraidd 2016 Cronfa Bensiwn Gwynedd terfynol ym mis Mawrth 2017 ac mae'n ar gael ar safle we'r y gronfa ar http://www.gwyneddpensionfund.org.uk/upload/public/attachments/1272/170330_Gwynedd_Pension_Fund_2016_Formal_Valuation_Report_final.pdf

4.3 Datganiad Strategaeth Cyllido

Adolygwyd y Datganiad Strategaeth Cyllido yn ystod 2016/17 er mwyn adlewyrchu'r Prisiad Actiwaraidd ar 31 Mawrth 2016 a ymgynghorwyd gyda'r cyflogwyr sydd yn cyfranogi i'r Gronfa yn ystod y broses hon. Mae'r Datganiad Strategaeth Cyllido yn gosod y strategaeth penodol i'r Gronfa sydd yn adnabod sut bydd ymrwymadau pensiwn cyflogwyr yn cael eu cwrdd wrth symud ymlaen. Mae'n cynnwys cyfraddau cyfraniad bob cyflogwr o 1 Ebrill 2017 ymlaen.

Mae copi o'r Strategaeth Cyllido ar gael ar safle we'r gronfa ar http://www.gwyneddpensionfund.org.uk/Pensiynau/pens_dogfen.asp?cat=6161&doc=30465&Language=2&p=1&c=1

4.4 Datganiad Strategaeth Buddsoddi

Roedd gan y Gronfa Bensiwn Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi (DEB) a oedd yn barod am adolygiad yn ystod 2016/17. Mae copi o'r DEB ar gyfer y flwyddyn ar gael ar safle we'r gronfa ar http://www.gwyneddpensionfund.org.uk/Pensiynau/pens_dogfen.asp?cat=6161&doc=30465&p=1&c=1

Yn ystod y flwyddyn penderfynodd y Llywodraeth y byddai'r DEB yn cael ei disodli gan Ddatganiad Strategaeth Buddsoddi (DSB) yn unol â'r ddeddfwriaeth ddiwygiedig. Bu i'r Pwyllgor Pensiynau gymeradwyo'r DSB newydd ar 16 Mawrth 2017 yn dilyn ymgynghoriad gyda'r partion â diddordeb.

O dan y gofynion ar gyfer y DEB roedd cyfyngiadau ar y mathau o fuddsoddiadau penodol ac roedd pob cronfa yn gallu dewis i godi'r cyfyngiadau pe bo'r angen er mwyn gosod dosbarthiad priodol ar gyfer ei gofynion penodol. O dan y ddeddfwriaeth newydd nid oes cyfyngiadau penodol ac felly nid oes angen codi'r symiau yn ffurfiol. Beth bynnag, mae'n ymarfer da i gael rhai terfynau llydan ac chynhwysir y rheiny yn yr DSB. Mae copi o'r DSB ar gael ar safle we'r gronfa ar http://www.gwyneddpensionfund.org.uk/Pensiynau/pens_dogfen.asp?cat=6161&doc=30466&Language=2&p=1&c=1

4.5 Cydweithio Cronfeydd Pensiwn Cymru

Ers rhai blynyddoedd erbyn hyn rydym wedi adrodd ar y cydweithio rhwng yr wyth Gronfa Bensiwn Llywodraeth Leol yng Nghymru. Dechreuodd fel prosiect i Gymru cyn gofynion diweddar y Llywodraeth i pwlio buddsoddiadau. Casgliad prosiect Cymru oedd bod modd gwneud arbedion sylweddol ar ffioedd buddsoddi wrth ddefnyddio llai o reolwyr dros gronfeydd Cymru.

Yn dilyn y proses caffael i benodi'r rheolwr goddefol a gafodd ei gyflawni ym mis Ebrill 2016, mae arbedion sylweddol mewn ffioedd wedi cael eu gwireddu dros y cronfeydd sydd gyda buddsoddiadau goddefol, gan gynnwys Cronfa Bensiwn Gwynedd.

Yn ystod 2016/17 derbyniodd y cronfeydd Cymreig ganiatâd gan Lywodraeth San Steffan i symud ymlaen ar sail pwl ar draws Cymru er gwaetha'r ffaith nad yw'n cyrraedd y trothwy penodedig o £25 biliwn ar hyn o bryd.

Mae'r strwythur llywodraethu wedi cael ei gytuno fel Cydbwyllgor gydag aelod etholedig o bob un o'r wyth gronfa pensiwn yng Nghymru. Mae cyfarfodydd wedi dechrau mewn ffurf gysgodol tan mae'r strwythur wedi cael ei fabwysiadu'n ffurfiol gan bob cronfa unigol.

Mae proses caffael ar y gweill er mwyn rhenti llwyfan buddsoddi gan ddarparwr allanol i pwlio buddsoddiadau'r cronfeydd Cymreig gan ddefnyddio buddion maint er mwyn lleihau costau.

4.6 Safon Cyfrifeg Ryngwladol I9 (SCRI9) a Safon Adrodd Ariannol I7 (SAAI7)

Diffiniad o SCRI9

Mae SCRI9 yn diffinio sut dylid dangos asedau ac ymrwymadau cynllun pensiwn i bwrpas adrodd mewn cyfrifon ariannol, gan nodi fod rhaid datgelu unrhyw ddiffyg neu ormodedd yn llawn ar y fantolen ariannol, gydag unrhyw symudiad yn cael ei ddangos yn y cyfrif elw a cholled flynyddol. Mae SCRI9 yn berthnasol i gyrff sydd yn gorfod adrodd o dan Safonau Adrodd Ariannol Rhwngwladol (SAAR). Mae hyn wedi effeithio'r gyrff ar yr atodlen yn y Gronfa Bensiwn sydd yn rhan o gyfrifon y Llywodraeth, sef Cyngor Gwynedd, Cyngor Sir Ynys Môn, Cyngor Sir Fwrdeistrefol Conwy a'u hysgolion sylfaenol, Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri, y Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru a Gyrfaoedd Cymru. Roedd dau o'r cyflogwyr llai angen adroddiadau IASI9 hefyd. Mae'r cyflogwyr eraill yn parhau i adrodd yn unol â gofynion SAAI7.

Cyfrifo am SCRI9 a SAAI7

Mae mabwysiadu'r SCRI9 neu SAAI7 yn golygu bod rhaid i gyflogwyr adnabod yr ased neu ddiffyg net, ynghyd â reserf pensiynau, yn y fantolen. Hefyd, rhaid iddynt gofnodi yn y cyfrif refeniw cyfunol y symudiadau yn yr ased neu ddiffyg sy'n perthyn i gynllun buddion diffiniedig.

Adroddiadau SCRI9 a SAAI7 ar 31/03/2017

Yn Ionawr 2017, aethpwyd ati i gasglu'r data angenrheidiol er mwyn i'r Actiwari gael cyfrifo'r wybodaeth SCRI9 neu SAAI7 unigol ar gyfer cyflogwyr y Gronfa. Gyrrwyd mwyafrif yr adroddiadau i'r cyflogwyr rhwng y 10^{fed} a'r 15fed o Fai 2017.

Canlyniadau SCRI9 a SAAI7 fel ar 31/03/2017

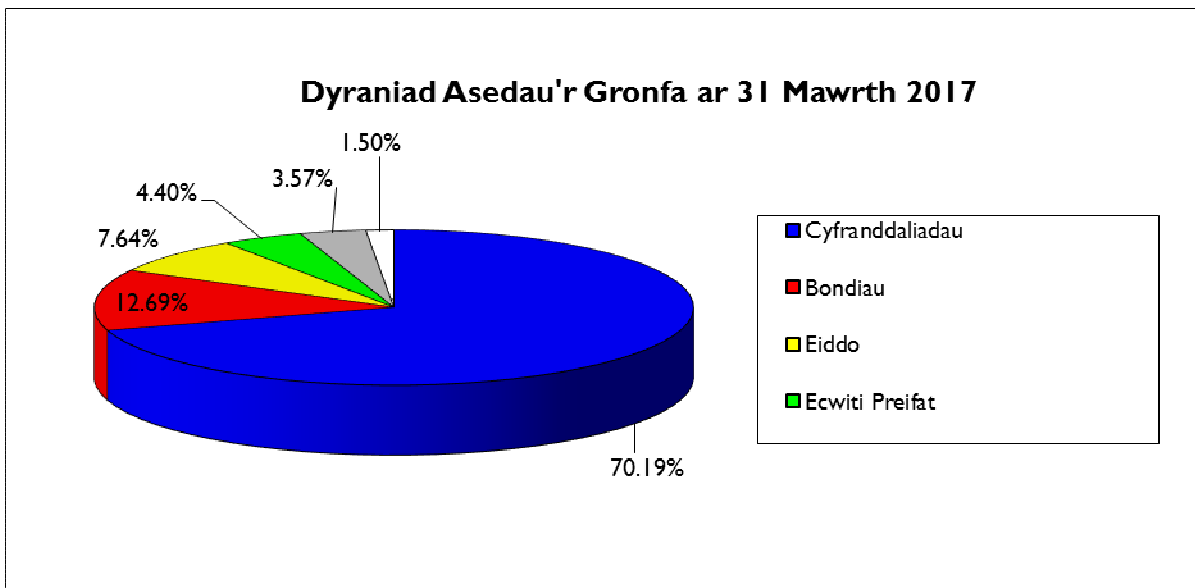
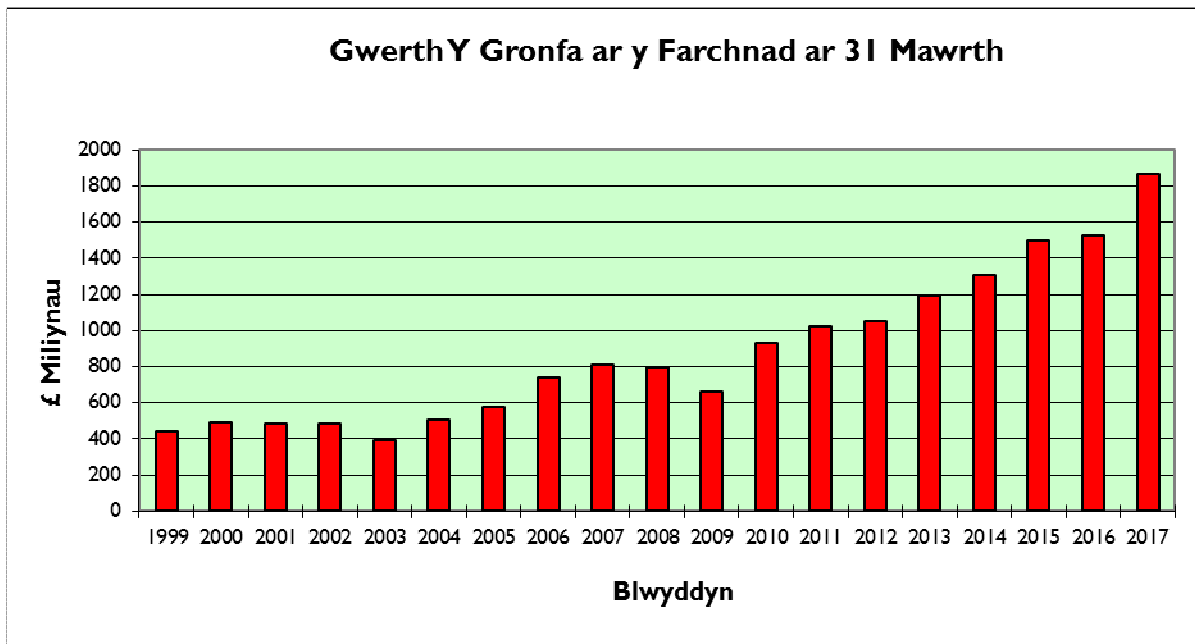
Bydd canlyniadau pob cyflogwr yn adlewyrchu eu hamgylchiadau penodol eu hunain. Felly, dylid ystyried y diweddariad hwn fel arweiniad eglurhaol i'r prif faterion sydd yn effeithio mwyafrif y cyflogwyr, yn hytrach nag esboniad manwl o brofiad bob cyflogwr.

Mae'n debyg bod sefyllfa'r fantolen ar gyfer y cyflogwr nodweddiadol wedi gwaethygu yn ystod 2016/17. Mae hyn fel canlyniad i ostyngiad yn y gyfradd disgownt (cyfradd disgownt llawer is, llai chwyddiant ychydig uwch) dros y cyfnod yma. Bydd effaith hyn o leiaf wedi cael ei fantoli gan ddychweliadau ar asedau llawr mwy na'r disgwyl.

Mae'r gost yn 2016/17 i'r cyfrif Elw a Cholled yn cael ei seilio ar y cyflwr ariannol ar ddechrau'r flwyddyn h.y. tybiaethau ar 31 Mawrth 2016. Dylai'r gost i'r gwasanaeth a chost llog net ar gyfer 2016/17 fod cyffelyb yn fras i'r tafluniadau a wnaethpwyd yn adroddiadau 2016, oni bai bod newidiadau mawr mewn cyflogau neu ddiswyddiadau sylweddol fel trosglwyddiadau swmp.

Caroline Roberts
Rheolwr Buddsoddi

5. Tueddiadau Diweddar

6. Adroddiad Rheoli

6.1 Gweinyddiaeth y Cynllun

Cyffredinol

Ceir y sylfaen ar gyfer y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) yn Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 (fel ei diwygiwyd) a'r Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Darpariaethau Trosglwyddo, Arbedion a Newidiad) 2014 (hefyd fel ei diwygiwyd).

Mae Cyngor Gwynedd yn gweinyddu Cronfa Bensiwn Gwynedd ar gyfer ei weithwyr ei hun ynghyd â gweithwyr 25 o gyrff eraill sydd ar yr atodlen (gan gynnwys 2 Awdurdod Lleol) a 20 o gyrff a ganiateir. Nid yw athrawon yn dod o dan y Gronfa hon ac mae darpariaethau gwahanol ar eu cyfer hwy. Telir am y Gronfa trwy gyfraniadau gan weithwyr a chyflogwyr, ynghyd ag incwm buddsoddi.

O Ebrill 2014 pennir cyfradd cyfrannu gweithwyr mewn bandiau yn ôl eu gwir gyflog wedi ei gynyddu gyda'r lefel chwyddiant blyneddol. Gellir gweithwyr dewis talu cyfraniadau hanner cyfradd er mwyn cronni buddion personol cyfradd hanner mewn cynllun o'r enw 50/50, mae buddion marwolaeth a dibynyddion yn dal ar gyfradd lawn. Dangosir y bandiau ar gyfer Ebrill 2016 - Mawrth 2017 yn y tabl isod:

Amrediad Cyflog	Graddfa Cyfraniad prif gynllun	Graddfa Cyfraniad cynllun 50/50
Hyd at £13,600	5.5%	2.75%
£13,601 - £21,200	5.8%	2.9%
£21,201 - £34,400	6.5%	3.25%
£34,401 - £43,500	6.8%	3.4%
£43,501 - £60,700	8.5%	4.25%
£60,701 - £86,000	9.9%	4.95%
£86,001 - £101,200	10.5%	5.25%
£101,201 - £151,800	11.4%	5.7%
Mwy na £151,801	12.5%	6.25%

Mae cyflogwyr yn cyfrannu at y cynllun ar raddfa wedi ei asesu'n deirflynyddol gan Actiwari'r Gronfa, neu pan mae newid sylweddol mewn aelodaeth neu broffil y cyflogwr. Mae cyflogwyr yn dal i dalu cyfradd llawn ar gyfer aelodau sydd yn dewis yr opsiwn 50/50 neu ar dâl llai oherwydd salwch.

Buddion

Mae'r CPLIL yn darparu buddion sylweddol i aelodau yn seiliedig ar ddau gynllun ar wahân. Mae trefniant cyflog terfynol, sydd yn cynnwys dau gyfradd cronni, a CARE (Enillion Cyfartaledd Gyrfa a Ailbriswyd) a ddaeth i rym ar 1 Ebrill 2014. Isod fe restrir crynodeb byr o sut mae'r pensiynau yn cael eu cronni o dan y ddau drefniant.

Ar gyfer yr elfen buddion cyflog olaf bydd buddion fel arfer yn seiliedig ar ddau ffactor sef: hyd y gwasanaeth y talwyd cyfraniadau i'r cynllun, a geir ei adnabod fel "Cyfanswm Aelodaeth", a'r cyflog yr oedd y cyfraniadau yn seiliedig arno (fel arfer y 12 mis olaf o wasanaeth), a geir ei adnabod fel "Cyflog Olaf".

Bydd y rhan CARE mewn ffurf 1/49fed a chyfrifwyd ar wir gyflog pensiynadwy bob blwyddyn sydd yn cael eu hailbriso yn flynyddol.

- **Pensiwn Blynyddol**

Mae'r cyfrifiad ar gyfer pensiwn safonol blynyddol yn seiliedig ar y fformiwla isod:

***Cyflog Olaf x 1/80 x Cyfanswm Aelodaeth i 31 Mawrth 2008; plws
Cyflog Olaf x 1/60 x Cyfanswm Aelodaeth o 1 Ebrill 2008 i 31 Mawrth 2014; plws
Y pensiwn CARE wedi ei chronni ac ailbriso ar y blynyddoedd o 1 Ebrill 2014
ymlaen***

Unwaith bydd y pensiwn yn cael ei dalu bydd yn cynyddu bob mis Ebrill yn unol â'r Mynegai Prisiau Prynwyr.

- **Lwmp Swm**

Hefyd mae hawl derbyn lwmp swm yn ddi-dreth ar aelodaeth i 31 Mawrth 2008, wedi ei gyfrifo ar sail y fformiwla isod:

Cyflog Olaf x 3/80 x Cyfanswm Aelodaeth i 31 Mawrth 2008 yn unig

- **Newid Buddion**

Mae dewis cyfnewid rhan o'r pensiwn er mwyn cynyddu'r lwmp swm dros ben y fformiwla a ddangosir uchod, ond o fewn cyfyngiadau Cyllid a Thollau ei Mawrhydi (HMRC).

Pensiynau Cynghorwyr

Mae'r cynllun hefyd yn caniatáu mynediad i Aelodau. Seilir y pecyn buddion ar fformiwla'r cynllun am bensiwn a lwmp swm cyn Ebrill 2008 fel y gwelir uchod, ond defnyddir Cyflog Cyfartalog Gyrfa yn lle Tâl Terfynol. Dyma'r sefyllfa o hyd ar gyfer aelodau cynghorwyr, hyd yn oed ar ôl cyflwyno'r prif gynllun newydd o Ebrill 2014. Ni chaiff Cynghorwyr newydd ymuno a'r CPLIL yn **Lloegr** a bydd yn rhaid i Aelodau Cynghorwyr adael y cynllun pan fydd eu cyfnod yn y swydd wedi dod i ben.

Ymddeoliad Salwch

Os oes gan aelod o leiaf 2 flynedd o gyfanswm aelodaeth, a bod meddyg cofrestredig annibynnol a gymeradwywyd gan yr awdurdod gweinyddu yn tystio ei fod yn barhaol anabl i wneud ei swydd, neu unrhyw swydd debyg gyda'r cyflogwr, bydd yn derbyn pensiwn ac os yw'n dewis cyfnewid pensiwn lwmp swm yn rhydd o dreth yn syth.

Mae'r buddion sy'n daladwy yn dibynnu ar yr haen o ymddeoliad salwch a ddyfarnwyd:

Haen 1

Os yw'r aelod yn annhebygol o fod yn gallu ymgymryd â gwaith cyflogedig cyn eu Hoedran Pensiwn Arferol (OPA), bydd y buddion salwch yn seiliedig ar y pensiwn y maent eisoes wedi cronni yn eu cyfrif pensiwn ar ddyddiad gadael y cynllun yn ogystal â'r pensiwn y byddent wedi adeiladu, wedi'i gyfrifo ar dâl pensiynadwy tybiedig, pe baent wedi bod yn brif adran y cynllun nes iddynt gyrraedd eu OPA.

Haen 2

Os yw'r aelod yn annhebygol o fod yn gallu ymgymryd â gwaith cyflogedig o fewn 3 blynedd o adael,

ond maent yn debygol o fod yn gallu ymgymryd â chyflogaeth o'r fath cyn eu OPA, mae'r buddion salwch yn seiliedig ar y pensiwn y maent eisoes wedi cronni yn eu cyfrif pensiwn ar ddyddiad gadael y cynllun ynghyd â 25% o'r pensiwn y byddent wedi adeiladu, wedi'i gyfrifo ar dâl pensiynadwy tybiedig, pe baent wedi bod yn brif adran y cynllun nes iddynt gyrraedd eu OPA.

Haen 3

Os yw'r aelod yn debygol o fod yn gallu ymgymryd â gwaith cyflogedig o fewn 3 blynedd o adael, neu cyn eu OPA os yn gynt, bydd y buddion salwch yn seiliedig ar y pensiwn y maent eisoes wedi cronni yn eu cyfrif pensiwn wrth adael. Bydd y buddion hyn yn cael eu hatal ar ôl 3 blynedd, neu'n gynharach os yw'r aelod mewn swydd gyflogedig neu'n dod yn alluog i gyflogaeth o'r fath, ar yr amod nad ydynt wedi cyrraedd eu OPA erbyn hynny. Os bydd y taliad yn cael ei stopio bydd fel arfer yn daladwy unwaith eto o OPA.

Mae gwaith cyflogedig yn golygu gweithio am ddim llai na 30 awr yr wythnos am gyfnod o ddim llai na 12 mis.

Ymdeoliad Cynnar

Os yw cyfanswm aelodaeth yn 2 flynedd neu fwy, gall aelod ddewis ymdeol a derbyn ei fudd CPLIL unrhyw adeg ar ôl 55 oed; er hynny gall taliad cyn oed ymdeol arferol olygu lleihad actiwariad er mwyn talu am y rhyddhad buan, ac os ar ôl oed buddion pensiwn arferol gellir cael codiad actiwariad oherwydd taliad hwyr.

Buddion Gohiriedig

Mae aelodau sy'n gadael gyda 2 flynedd aelodaeth yn cael buddion gohiriedig, fel a'i cyfrifwyd ym mharagraff 'Buddion', ond i'r buddion gael eu gohirio a'u cynyddu gyda'r mynegai, hyd nes gwneir taliad unrhyw amser ar ôl oedran 55 (oedran 60 os yw terfyniad cyn 1/04/2014) . Neu mae'n bosib trosglwyddo swm sy'n cyfateb i'r buddion i gynllun pensiwn arall.

Bydd aelodau sy'n gadael gyda chyfanswm aelodaeth o lai na 2 flynedd a dim hawliau CPLIL bellach, yn cael ad-hawlio'u cyfraniadau, llai treth ac unrhyw premiwm 'contracting out' perthnasol.

Marw Mewn Gwasanaeth

Mae lwmp swm o dair gwaith Cyflog Terfynol yn daladwy, waeth pa mor hir oedd yr aelodaeth. Ar gyfer gweithwyr rhan-amser, tydi'r Cyflog Terfynol ddim yn cael ei gynyddu i'w raddfa gyfatebol llawn amser.

Yn ychwanegol, gellir buddion goroeswyr yn cael ei dalu i'r priod, neu bartner, gyda buddion i unrhyw blant sy'n ddibynnol hefyd yn daladwy yn amodol ar feini prawf penodol, yn seiliedig ar oedran ac os mewn addysg llawn amser.

Marw ar ôl Ymdeol

Mae taliadau pensiwn yn dod gyda gwarant deng mlynedd, ac felly os yw marwolaeth yn digwydd o fewn deng mlynedd o'r ymdeoliad a chyn oedran 75 gellir talu grant marwolaeth ar y gweddill y pensiwn heb ei dalu hyd at yr uchafswm a buasai wedi ei dalu hyd at oedran 75.

Fel gyda marwolaeth mewn gwasanaeth, mae pensiynau priod a phartner yn daladwy am oes tra bod pensiynau i blant cymwys yn daladwy o dan yr un amodau fel Marw mewn Gwasanaeth.

6.2 Sefyllfa Actiwaraidd

Cyffredinol

Ar 31^{ain} Mawrth 2016 cafodd y Gronfa ei phrisio diwethaf (ar Fawrth 31^{ain} 2013 cyn hynny), ac mae angen i'r Gronfa fod yn ddigonol i gwrdd â'i hymrwymiaidau.

Dull a Rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd

Y dulliau actiwaraidd a ddefnyddiwyd yn y Prisant oedd y "Dull Uned Amcanol" ar gyfer y gronfa gyfan ac ar gyfer cyflogwyr sy'n parhau i dderbyn aelodau newydd i'r gronfa â'r "Dull Cyrraedd Oed" ar gyfer cyflogwyr sydd ddim yn derbyn aelodau newydd i'r gronfa. Y prif ragdybiaethau ariannol a fabwysiadwyd adeg prisio oedd:

	% y flwyddyn
Cyfradd Disgownt	3.9%
Codiadau Cyflog (heb gynnwys incrementau)*	2.1%
Chwyddiant / Codiadau Pensiwn	2.1 %

Y Canlyniadau

Prif amcan cyllido'r Gronfa ydi gofalu bod asedau'r Gronfa yn ddigonol ar gyfer talu buddion aelodau fel y maent yn cronni. Pan fydd asedau'r Gronfa yn hafal i'w hymrwymiaidau, yna dywedir bod lefel gyllido'r Gronfa yn 100%. Yn yr adroddiad prisiant ar gyfer 31 Mawrth 2016 a gafodd ei gyhoeddi ar 31 Mawrth 2017 gan Hymans Robertson, roedd y lefel Cyllido yn 91% (o'i gymharu â 85% ar 31 Mawrth 2013) ac roedd diffyg cyllido o £145m. Gwerth marchnad yr asedau ar y dyddiad prisio oedd £1,525m ac aseswyd bod yr ymrwymiaidau yn £1,670m.

Mae'r tabl canlynol yn gosod allan canlyniadau prisio'r Gronfa gyfan:

	£m
Ymrwymiaidau Net:-	
Aelodau Gweithredol	761
Pensiynwyr Gohiriedig	252
Pensiynwyr	657
Cyfanswm Net Ymrwymiaidau	1,670
Cyfanswm Gwerth yr Asedau	1,525
Gweddill (Diffyg)	(145)
Lefel Gyllido	91%

Cyfradd Cyfraniadau Cyflogwyr

Yr Amcan Cyfraniadau yn cael ei gyflawni gan gosod cyfraniadau cyflogwyr sydd yn debyg i fod yn digonol i gwrdd y cost ar gyfer buddiannau newydd croniedig a mynd i'r afael unrhyw diffyg cyllido sydd yn perthynol y targed cyllido dros yr gorwel amser cytunedig. Amcan ailradd yw cynnal cyfraddau cyflogwyr cymharol sefydlog.

Er mwyn i bob cyflogwr yn y Gronfa i gwrdd a'r Amcan Cyfraniadau, cyfrifwyd cyfradd cynradd er mwyn cyllido cost buddiannau newydd yn y Gronfa. Yn ychwanegol, os oes angen, cyfrifwyd cyfradd eilaidd er mwyn targedu sefyllfa gronol cyflawn ar gorwel amser bob cyflogwr unigol.

Mae'r tabl isod yn crynhoi'r cyfraddau prif ac ail gyfraniadau ar y prisiad yma.

Prif Gyfraniad (% cyflog)	Ail Gyfradd £		
1 Ebrill 2017 – 31 Mawrth 2020	2017/18	2018/19	2019/20
18.7%	£6,734,000	£6,761,000	£6,788,000

6.3 Trefniadau Gweinyddol a Chadw

Llywodraethu

Gweinyddir y Gronfa o fewn y fframwaith a sefydlwyd gan statud, sy'n datgan mai Cyngor Gwynedd yw'r awdurdod gweinyddol.

Polisiâu Llywodraethu

Mae'r Datganiad Polisi Llywodraethu a'r Datganiad Cydymffurfriad a'r Drefn Lywodraethol yn nodi trefniadau llywodraethol y Gronfa Bensiwn.

Gweler copiâu ar safle we'r Gronfa Bensiwn.

Cyngor Arbenigol

Mae Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yn gorfodi'r Cyngor i sicrhau cyngor arbenigol ar fuddsoddi. Darperir y cyngor hwn gan ymgynghorydd annibynnol o gwmni Hymans Robertson (ymgyngorwyr y Gronfa) sy'n ymuno â'r Pwyllgor Pensiynau er mwyn monitro'r Rheolwyr Buddsoddi. Bydd ymgynghorydd o Hymans yn bresennol ym mhob cyfarfod chwarterol gyda'r Rheolwyr Buddsoddi.

Rheolwyr Buddsoddi

Dros gyfnod yr adroddiad hwn roedd 5 Rheolwr Buddsoddi fel a ganlyn: BlackRock, Fidelity International (Fidelity), Insight Investment (Insight), Veritas a Partners Group. Mae'r gronfa hefyd wedi gwneud buddsoddiad uniongyrchol gyda Chronfa Eiddo Lothbury, Cronfa Eiddo Pensiwn Threadneedle, a Chronfa Eiddo UBS Life.

Dangosir y dyraniad targed asedau'r Gronfa yn y tabl isod. Buddsoddir mewn is-adeiladwaith dros gyfnod o amser ac felly nid yw'r gwir ddyraniad wedi cyrraedd y targed yn ystod y flwyddyn.

Mae meincnod amcan y Gronfa fel a ganlyn:

Rheolwr	%
BlackRock	29.5
Veritas	19.0
Fidelity	19.0
Insight	15.0
UBS / Lothbury / Threadneedle / BlackRock (Eiddo yn unig)	10.0
Partners – Ecwiti Preifat	5.0
Partners – Is-adeiladwaith	2.5
Cyfanswm	100.0

Ceidwaid

Mae gan rai o'r rheolwyr buddsoddi ceidwaid cysylltiedig sy'n dal asedion eu rhan nhw o'r portffolio. Mae'r rheolwyr a'u ceidwaid cysylltiedig fel a ganlyn:

- Ceidwad BlackRock yw Banc JP Morgan Chase;
- Ceidwad Fidelity hefyd yw Banc JP Morgan Chase;
- Ceidwad Insight yw Cwmni'r Northern Trust;

Gan nad oes gan un rheolwr buddsoddi geidwaid cysylltiedig, mae'r Pwyllgor Pensiynau wedi penodi:

- Cwmni Northern Trust fel ceidwad ar gyfer yr asedau a reolir gan Veritas.

Mae Lothbury, Threadneedle a UBS y tri chwmni yr ydym wedi gwneud buddsoddiad uniongyrchol a hwy, yn defnyddio Cwmni'r Northern Trust fel eu ceidwad hwy.

Nid yw Partners Group yn cael eu cynnwys yn nhrefniadau cadw'r Gronfa.

Trefniadau Gweinyddol

Mae trefniadau gweinyddol yn sicrhau bod y trosglwyddiadau hynny sydd yn digwydd, rhwng y Rheolwyr Buddsoddi a'r Cyngor, yn gorfod cael eu hawdurdodi gan lofnodion dau o'r swyddogion a enwir ar restr lofnodion awdurdodedig y Gronfa Bensiwn.

Dyraniad Asedau

Prif benderfynedd perfformiad hirdymor y Gronfa ydi dyraniad strategol yr asedau. Yn dilyn y dyraniad i is-adeiladwaith dyraniad strategol asedau'r Gronfa ydi 72.5% cyfranddaliadau, 15% bondiau'r DU, 10% eiddo a 2.5% is-adeiladwaith.

Mae'r tabl canlynol yn dangos dyraniad meincnod y Gronfa yn dilyn y newid yn ystod 2016/17.

	BlackRock Cap Marchnad %	BlackRock Sylfaenol %	Veritas %	Fidelity %	Insight %	UBS/Thread- needle/ Lothbury/ BlackRock Property %	Partners Group %	Cyfanswm %
Canran o'r Gronfa	22.5	7.0	19.0	19.0	15.0	10.0	7.5	100.0
Cyfranddaliadau'r DU	69.0	10.3	7.5	7.5	-	-	-	19.5
Cyfranddaliadau Tramor	31.0	89.7	92.5	92.5	-	-	-	48.0
Gogledd America	0.0	50.3	54.1	54.1	-	-	-	22.5
Ewrop ac eithrio'r DU	11.0	22.3	15.9	15.9	-	-	-	10.0
Siapan	5.0	10.9	7.4	7.4	-	-	-	5.0
Basn y Pasiffig	5.0	6.0	4.2	4.2	-	-	-	4.5
Marchnadoedd sy'n Datblygu	10.0	0.2	10.8	10.8	-	-	-	6.0
Ecwiti Preifat	-	-	-	-	-	-	66.7	5.0
Cyfanswm Cyfranddaliadau	100.0	100.0	100.0	100.0	-	-	66.7	72.5
Bondiau'r DU	-	-	-	-	100.0	-	-	15.0
Cyfanswm Bondiau	-	-	-	-	100.0	-	-	15.0
Eiddo	-	-	-	-	-	100.0	-	10.0
Is-adeiladwaith	-	-	-	-	-	-	33.3	2.5
Cyfanswm	100.0		100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

6.4 Pwerau Buddsoddi

Pwerau Buddsoddi

Roedd angen i'r Gronfa cael Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi (DEB) yn flaenorol, a oedd yn cynnwys cyfyngiadau ar fathau penodol o fuddsoddiadau a gallodd bob cronfa dewis i newid y symiau os oedd angen gosod dyraniad perthnasol i'r gofynion penodol. Yn ystod 2016/17 newidiwyd y rheoliadau er mwyn gofyn am Ddatganiad Strategaeth Buddsoddi (DSB). Mae copi o'r DSB ar gael ar safle we'r Gronfa Bensiwn ar

http://www.gwyneddpensionfund.org.uk/Pensiynau/pens_dogfen.asp?cat=6161&doc=30466&Language=2&p=1&c=1

Mae dileu'r rheoliadau wedi rhoi fwy o hyblygrwydd i gronfeydd pensiwn wrth osod eu strategaethau a'r gallu i fuddsoddi canran uwch o'u cronfa mewn trefniadau pwlio unigol. Nid oes unrhyw gyfyngiadau penodol yn y ddeddfwriaeth newydd ac felly nid oes angen codi'r symiau yn ffurfiol. Beth bynnag mae'n ymarfer da i gael cyfyngiadau eang ac mae'r rheiny wedi cael eu cynnwys yn y DSB.

6.5 Rheoli Buddsoddiadau

Cyffredinol

Prif nod polisi buddsoddi yw uchafu'r enillion ar yr arian dan ofal y Cyngor, yn gyson â lefel dderbyniol o risg, ac i'r enillion yn y tymor hir fod yn fwy na chwyddiant cyflogau. Rhaid cadw mewn cof mai yn y tymor hir iawn y mae ymrwymadau'r Gronfa (sef pensiynau), gan ymestyn hyd at ganol y ganrif. Bydd yr ymrwymadau hyn yn codi gyda chwyddiant, oherwydd cyswllt pensiynau i'r mynegai chwyddiant a hefyd oherwydd codiadau yng nghyflogau gweithwyr hyd at eu hoedran ymddeol. Mae perthynas rhwng lefelau'r enillion a dderbynnir â'r gyfradd cyfraniadau y disgwylir i gyflogwyr ei dalu. Mae'r Pwyllgor Pensiynau yn ystyried bod yr enillion tymor hir o gyfranddaliadau yn mynd i fod yn fwy na'r enillion ar fondiau, felly oherwydd hyn buddsoddir y rhan fwyaf o'r Gronfa mewn cyfranddaliadau.

Cyfarwyddyd Rheolwyr Buddsoddi

Oherwydd polisi pendant i sicrhau amrywiaeth yn yr asedion ac yn y dull o fuddsoddi, mae gan y Gronfa 5 Rheolwr Buddsoddi yn derbyn gwahanol gyfarwyddiadau:

Rheolwr Buddsoddi	Cyfarwyddyd
BlackRock	Goddefol
Fidelity	Gweithredol
Insight	Gweithredol
Veritas	Gweithredol
Partners	Gweithredol

Cyfarwyddyd BlackRock yw bod yn rheolwyr "goddefol". Byddant yn dyrannu asedion yn unol â'u meincnod ac ym mhob marchnad byddant yn olrhain mynegai'r farchnad stoc. O ganlyniad dylai eu perfformiad olrhain eu meincnod unigol. Mae apwyntio rheolwr goddefol yn lleihau'r risg o danberfformiad, ond hefyd yn lleihau'r siawns o orberfformiad cymharol i'r meincnod.

Briff “gweithredol” sydd gan yr holl reolwyr eraill. Mae ganddynt ddisgresiwn i fuddsoddi yn eu syniadau buddsoddi gorau. Tra bod ganddynt hyblygrwydd o ran, pa stociau, rhanbarthau a sectorau i fuddsoddi ynddynt, mae nifer o gyfyngiadau mewn lle i rwystro’r rheolwyr rhag gwro yn rhy bell oddi wrth eu meincnod a chymryd gormod o risg. Mae apwyntio rheolwr gweithredol yn cynyddu’r siawns o orberfformiad, ond hefyd yn cynyddu’r risg o danberfformiad cymharol i’r meincnod.

Mae gan Veritas a Fidelity briff cyfranddaliadau “gweithredol”, tra bod gan Insight briff bondiau “gweithredol”. Briff ecwiti preifat “gweithredol” ac is-adeiladwaith “gweithredol” sydd wedi ei roi i Partners.

6.6 Perfformiad Buddsoddi

Cyfarfodydd Chwarterol

Caiff perfformiad y Rheolwyr Buddsoddi ei fonitro’n chwarterol. Bob chwarter bydd y Rheolwyr Buddsoddi yn cyflwyno adroddiadau chwarterol i’r Pwyllgor Pensiynau, y swyddogion perthnasol yng Nghyngor Gwynedd ac i ymgynghorydd y Gronfa. Yn chwarterol bydd cyfarfod yn cael ei gynnal rhwng Rheolwyr Buddsoddi, y Pwyllgor, swyddogion a’r ymgynghorydd i fonitro eu perfformiad.

Monitro Perfformiad

Tanysgrifia Gwynedd i wasanaeth mesur Pensions & Investment Research Consultants Ltd (PIRC), sy’n cyfrifo’r gyfradd enillion i Wynedd ac ar gyfer cronfeydd pensiwn eraill, ac yn darparu cymariaethau.

Targedau

Dangosir meincnodau perfformiad unigol ar gyfer y Rheolwyr Buddsoddi unigol yn y tabl isod:

Rheolwr	Meincnod	Targed
BlackRock	FTSE All-Share a’r FTSE All-World Indices	Elw’r Meincnod
Veritas	MSCI All Countries World Index	Meincnod + 2% y flwyddyn (gros o ffioedd)
Fidelity	MSCI All Countries World Index	Meincnod +2%-3% y flwyddyn (gros o ffioedd)
Insight	Arian (Libor)	Meincnod +2% y flwyddyn
Partners	MSCI World	Meincnod + 5% y flwyddyn.*

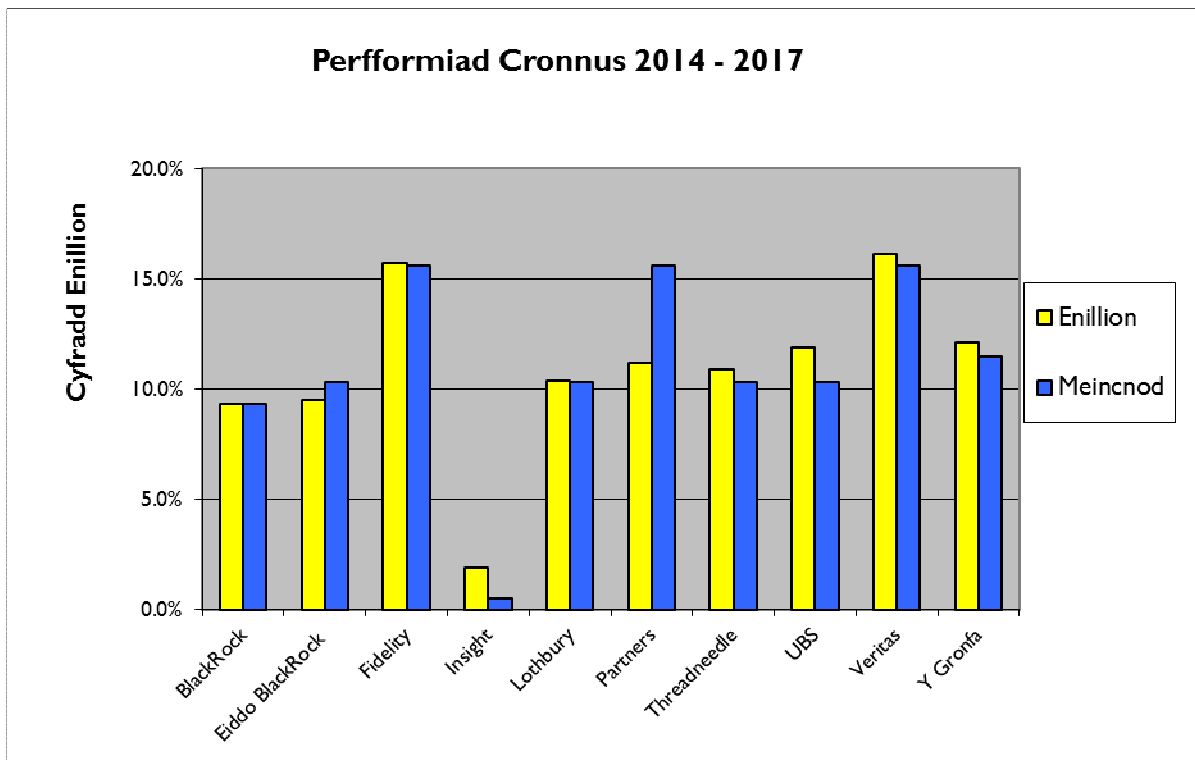
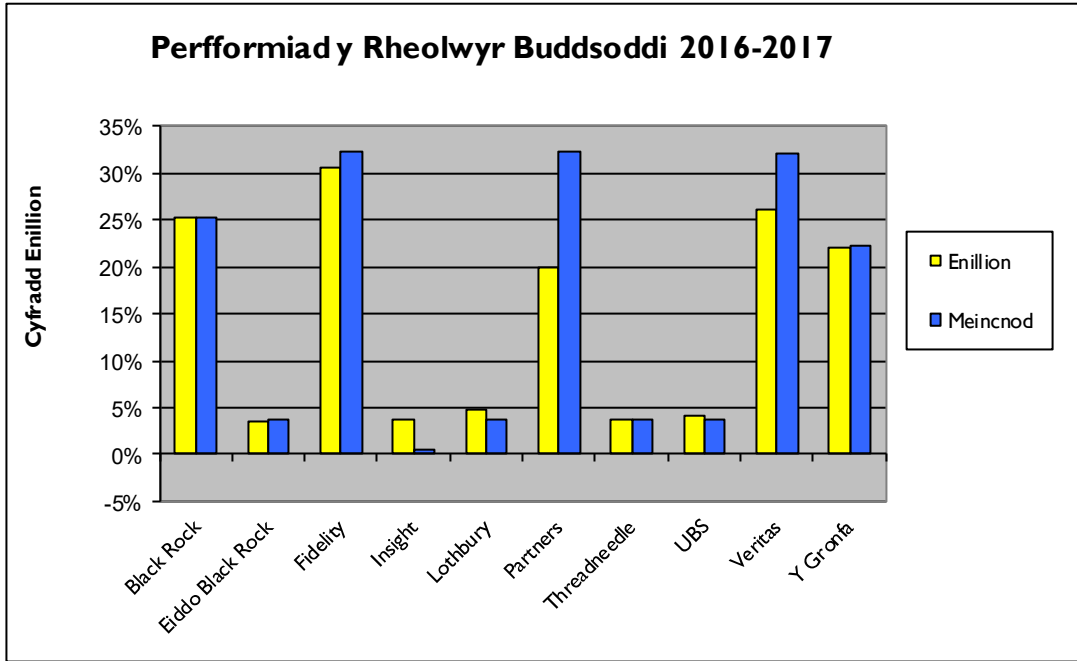
*Nid oes gan Partners darged perfformiad swyddogol. Targed ar gyfer pwrpas mynegol yn unig a welir uchod.
MSCI=Morgan Stanley Capital International.

Gan mai buddsoddiadau uniongyrchol yr ydym wedi ei wneud gyda Lothbury, UBS a Threadneedle, nid ydym wedi rhoi meincnod iddynt. Fodd bynnag, ar gyfer pwrpas mynegol byddwn yn eu monitro yn erbyn yr “IPD Balanced Property Unit Trust Index”.

Perfformiad y Gronfa

Yn erbyn y meincnod, isberfformiodd y Gronfa 0.1% yn ystod y flwyddyn ariannol 2016/17. Llwyddodd y Gronfa i gael enillion o +22.1% yn erbyn y meincnod o 22.2%. Dros gyfnod o dair blynedd mae’r Gronfa wedi gorberfformio yn erbyn y meincnod gydag enillion o +12.1% o’i gymharu ag enillion y meincnod o +11.5%.

Mae'r graffiau a'r tabl isod yn dangos perfformiad y Rheolwyr dros 1 a 3 blynedd.

Fel arfer cydnabyddir bod perfformiad dros gyfnod hir (3 neu fwy o flynyddoedd, dyweder) yn fynegai mwy dilys na blwyddyn unigol; gall strategaethau a gynllunnir ar gyfer perfformiad da yn y tymor hir ddioddef o golledion tymor byr o bryd i'w gilydd.

	Enillion Blwyddyn	Meincnod Blwyddyn	Enillion 3 Blynedd	Meincnod 3 Blynedd
BlackRock	25.3%	25.3%	9.3%	9.3%
BlackRock Property	3.5%	3.7%	9.5%	10.3%
Fidelity	30.7%	32.3%	15.7%	15.6%
Insight	3.7%	0.4%	1.9%	0.5%
Lothbury	4.8%	3.7%	10.4%	10.3%
Partners	23.5%	32.3%	29.4%	15.6%
Threadneedle	3.6%	3.7%	10.9%	10.3%
UBS	4.1%	3.7%	11.9%	13.0%
Veritas	26.2%	32.2%	16.1%	15.6%
Y GRONFA GYFAN	22.1%	22.2%	12.1%	11.5%

6.8 Datganiad Strategaeth Cyllido

Cyffredinol

Mae'n rhaid i awdurdodau gweinyddu'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) baratoi a chyhoeddi Datganiad Strategaeth Cyllido (DSC).

Mae buddion CPLIL wedi eu gwarantu gan statud ac felly mae'r addewid o bensiwn yn sicr. Mae'r DSC yn cyfeirio at y ffaith bod eisiau rheoli'r angen i gyllido'r buddion yma tros y tymor hir, a hefyd yr un pryd hwyluso gwaith archwilio ac atebolrwydd trwy wella tryloywder a'r broses o ddatguddio. Hefyd, mae'n rhoi fframwaith statudol i awdurdodau gweinyddol CPLIL ar gyfer rheoli diffygion pensiwn tymor hir y Gronfa wrth symud ymlaen.

Adolygu'r DSC

Adolygwyd y DSC yn ystod 2016/17 fel rhan o broses Prisiad Actiwaraid 31 Mawrth 2016. Roedd y broses adolygu yn cynnwys ymgynghoriad gyda holl gyflogwyr y Gronfa ac Actiwari'r Gronfa. Mabwysiadwyd y DSC cyfredol ar 16 Mawrth 2017 gan y Pwyllgor Pensiynau.

Mae copi ar gael ar safle we'r Gronfa Bensiwn ar

http://www.gwyneddpensionfund.org.uk/Pensiynau/pens_dogfen.asp?cat=6161&doc=30465&p=1&c=1

6.9 Fframwaith Sgiliau a Gwybodaeth

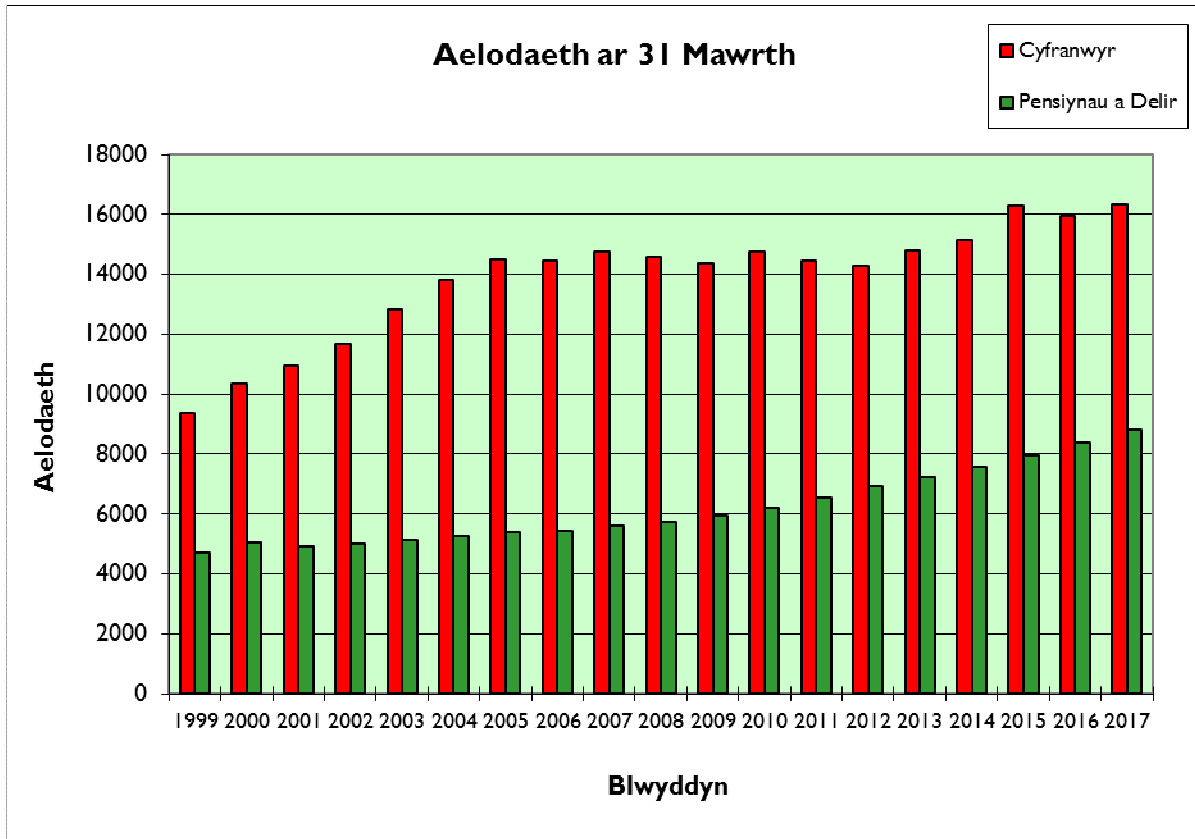
Mae'r Pwyllgor Pensiynau wedi mabwysiadu'r datganiad polisi sgiliau a gwybodaeth yn ffurfiol fel a ganlyn:

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn adnabod pwysigrwydd sicrhau bod gan yr holl staff a'r aelodau sy'n gyfrifol am weinyddiaeth gyllidol ac am wneud penderfyniadau ar ran y cynllun pensiwn yr holl wybodaeth a'r sgiliau i ymgymryd â'r dyletswyddau a'r cyfrifoldebau a ddyrannwyd iddynt.

Felly, bydd Cronfa Bensiwn Gwynedd yn ceisio defnyddio unigolion gyda'r gallu a'r profiad a bydd y gronfa yn darparu hyfforddiant ar gyfer staff ac aelodau'r cyrff pensiynau sy'n gwneud penderfyniadau er mwyn eu galluogi hwy i dderbyn a chynnal lefel briodol o arbenigedd, gwybodaeth a sgiliau.

7. Ystadegau Aelodaeth

Mae'r graff isod yn dangos y newid yn aelodaeth y Gronfa dros y 19 mlynedd diwethaf. Mae'n dangos bod nifer y pensiynwyr wedi cynyddu yn raddol o 4,689 yn 1999 i 8,819 yn 2017 ac mae nifer y cyfranwyr hefyd wedi cynyddu o 9,372 yn 1999 i 16,327 yn 2017 sydd yn codiad bach ers y flwyddyn cynt (2016: 15,971).

Mae'r tabl isod yn dangos yr ystadegau aelodaeth:

31 Mawrth 2016	Disgrifiad	31 Mawrth 2017
15,971	Cyfranwyr	16,327
10,368	Pensiynwyr Gohiriedig	10,669
8,385	Pensiynau a Delir	8,819
1,427	Buddion heb eu hawlio	1,437
36,151	Cyfanswm Aelodaeth	37,252

CYFRIFON CRONFA BENSIWN GWYNEDD 2016/17

31 Mawrth 2016 £'000		Nodiadau	31 Mawrth 2017 £'000
	Delio gydag aelodau, cyflogwyr ac eraill sydd â chysylltiad uniongyrchol â'r Gronfa		
67,317	Cyfraniadau derbyniadwy	7	67,695
8	Llog ar gyfraniadau gohiriedig		7
3	Incwm ar gyfrifo ysgariad		2
	Llog ar gyfraniadau a delir yn hwyr		
5,075	Trosglwyddiadau i mewn o gronfeydd pensiwn eraill	8	5,893
72,403	Cyfanswm y cyfraniadau a dderbyniwyd		73,597
(55,186)	Buddion sy'n daladwy	9	(53,982)
(2,852)	Taliadau i rai sy'n ymadael	10	(3,970)
(58,038)	Cyfanswm y buddion a dalwyd		(57,952)
14,365			15,645
(10,060)	Costau rheolaeth	11	(11,641)
	Enillion ar fuddsoddiadau		
11,874	Incwm buddsoddi	14	12,886
(530)	Treth ar incwm	15	(378)
12,383	Elw a (cholled) wrth waredu buddsoddiadau a newidiadau yng ngwerth buddsoddiadau ar y farchnad	16	322,316
23,727	Enillion net o dreth ar fuddsoddiadau		334,824
28,032	Cynnydd yn yr asedau net ar gael ar gyfer buddion yn ystod y flwyddyn		338,828
	Asedau net y Gronfa		
1,497,373	Ar 1 o Ebrill		1,525,405
28,032	Cynnydd yn yr asedau net		338,828
1,525,405			1,864,233

DATGANIAD ASED AU NET AR 31 MAWRTH 2017

31 Mawrth 2016 £'000	Nodiadau	31 Mawrth 2017 £'000
1,455,230	Asedau buddsoddi	1,798,325
42,631	Adneuon arian parod	49,248
1,497,861		1,847,573
(64)	Ymrwymiau buddsoddi	(235)
31,887	Asedau cyfredol	20,984
(4,279)	Ymrwymiau cyfredol	(4,089)
1,525,405		1,864,233

Nid yw'r Datganiadau Cyllidol yn cynnwys ymrwymiau'r Gronfa i dalu pensiynau a budd-daliadau eraill i holl gyfranwyr presennol y Gronfa ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol, ond yn hytrach mae'n crynhoi trafodion ac asedau net y Gronfa. Ystyrir ymrwymiau'r Gronfa ym mhriadau cyfnodol yr actiwari o'r Gronfa (y mwyaf diweddar ar 31 Mawrth 2016) ac fe'u hadlewyrchir yn lefelau cyfraniadau'r cyflogwyr a bennir gan y prisiad hwn, fel bydd y Gronfa eto yn gallu cwrdd â 100% o ymrwymiau'r dyfodol. Dangosir y gwerth presennol actiwariaidd ar gyfer buddiannau a addawyd yn Nodyn 20.

NODIADAU AR GYFRIFON CRONFA BENSIWN GWYNEDD

NODYN I – DISGRIFIAD O'R GRONFA

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd (“y Gronfa”) yn rhan o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol ac fe'i gweinyddir gan Gyngor Gwynedd. Y Cyngor yw'r endid adrodd ar gyfer y gronfa pensiwn hon. Crynodeb o'r Gronfa yw'r disgrifiad a ganlyn. Am fwy o fanylion, dylid cyfeirio at Adroddiad Blynyddol Cronfa Bensiwn Gwynedd 2015/16 a'r pwerau statudol sy'n tanategu'r cynllun, sef Deddf Pensiynau Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 a'r Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL).

a) Cyffredinol

Deddf Pensiynau Gwasanaeth Cyhoeddus 2013 sy'n llywodraethu'r Gronfa. Gweinyddir y Gronfa yn unol â'r deddfau eilaidd a ganlyn:

- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 (fel y'i diwygiwyd);
- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Darpariaethau Trosiannol, Arbedion a Gwelliant) 2014 (fel y'i diwygiwyd);
- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2009 (fel y'i diwygiwyd).

Mae'n gynllun pensiwn sy'n seiliedig ar gyfraniadau a weinyddir gan Gyngor Gwynedd i roi pensiynau a buddion eraill i weithwyr pensiynadwy Cyngor Gwynedd, dau awdurdod lleol arall a chyrrff ar yr atodlen, cyrrff a benderfynir a chyrrff eraill a ganiateir sydd o fewn cyn ardal Cyngor Sir Gwynedd. Nid yw athrawon, swyddogion yr heddlu a gweithwyr y gwasanaeth tân wedi'u cynnwys gan eu bod yn rhan o gynlluniau pensiwn cenedlaethol eraill. Mae'r Gronfa'n cael ei goruchwyllo gan y Pwyllgor Pensiynau, sef un o bwyllgorau Cyngor Gwynedd.

b) Aelodaeth

Mae bod yn aelod o'r CPLIL yn rhywbeth gwirfoddol ac mae gweithwyr yn rhydd i ddewis p'un a ydynt am ymuno â'r cynllun, parhau'n aelod o'r cynllun neu wneud eu trefniadau personol y tu allan i'r cynllun. Ymysg y sefydliadau sy'n cymryd rhan yng Nghronfa Bensiwn Gwynedd mae:

- Cyrff ar yr atodlen, sy'n awdurdodau lleol a chyrrff tebyg ble mae gan eu staff hawl awtomatig i fod yn aelodau o'r Gronfa.
- Cyrff a benderfynir, sy'n gyngor dinas, tref neu gymuned. Mae ganddynt yr hawl i benderfynu os caiff eu gweithwyr ymuno â'r CPLIL ac i fabwysiadu'r penderfyniad yn unol â hynny.
- Cyrff a ganiateir, sy'n sefydliadau eraill sy'n cymryd rhan yn y Gronfa dan gytundeb mynediad rhwng y Gronfa a'r sefydliad perthnasol. Mae'r cyrrff a ganiateir yn cynnwys cyrrff gwirfoddol, elusennol a thebyg neu gontractwyr preifat sy'n ymgymryd â swyddogaeth awdurdod lleol wedi i'r swyddogaeth gael ei allanoli i'r sector preifat.

NODYN I – DISGRIFIAD O’R GRONFA (parhad)

Mae’r cyrff canlynol yn gyflogwyr gweithredol yn y Gronfa Bensiwn:

Cyrff ar yr atodlen	
Cyngor Gwynedd	Parc Cenedlaethol Eryri
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	Ysgol Bryn Eilian
Cyngor Sir Ynys Môn	Ysgol Emrys ap Iwan
Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru	Ysgol Pen y Bryn
Grŵp Llandrillo – Menai	Ysgol Uwchradd Eirias
GWE	NWTRA
Cyrff a benderfynir	
Cyngor Cymuned Llanllyfni	Cyngor Tref Ffestiniog
Cyngor Dinas Bangor	Cyngor Tref Llandudno
Cyngor Tref Abergele	Cyngor Tref Llangefni
Cyngor Tref Bae Colwyn	Cyngor Tref Porthaethwy
Cyngor Tref Biwmares	Cyngor Tref Towyn a Bae Cinmel
Cyngor Tref Caergybi	Cyngor Tref Tywyn
Cyngor Tref Caernarfon	Cyngor Tref Conwy
Cyrff a ganiateir	
CAG Coleg Harlech	Cymdeithas Gogledd Cymru'r Deillion
CAIS	Gwasanaethau Gwirfoddol Conwy
Canolfan Cyngori Conwy	Gyrfaedd Cymru Gogledd Orllewin
Canolfan Cyngori Ynys Môn	Mantell Gwynedd
Cwmni Cynnal	Medrwn Môn
Cwmni'r Frân Wen	Menter Môn
Cydbwyllgor Claddu Caergybi	
Cyrff cymunedol a ganiateir	
Cartrefi Conwy	Cartrefi Cymunedol Gwynedd
Cyrff trosglwyddai a ganiateir	
Caterlink	Jewsons
Superclean I	Antur Teifi
ABM Catering	

c) **Cyllid**

Mae’r buddion yn cael eu cyllido gan gyfraniadau ac enillion ar fuddsoddiadau. Mae aelodau gweithredol y Gronfa’n talu cyfraniadau yn unol â Rheoliadau CPLIL (Buddion, Aelodaeth a Chyfraniadau) 2007 ac maent yn amrywio o 2.75% i 12.5% o dâl pensynadwy’r aelod ar gyfer y flwyddyn ariannol sy’n dod i ben ar 31 Mawrth 2017. Hefyd mae’r cyflogwyr yn gwneud cyfraniadau sy’n cael eu gosod yn seiliedig ar y prisiad actiwaraid a gynhelir bob tair blynedd. Gweithredwyd cyfraniadau cyflogwr newydd ar gyfer y tair mlynedd o 1 Ebrill 2014 i 31 Mawrth 2017 yn dilyn y prisiad a wnaethpwyd ar 31 Mawrth 2013.

NODYN 1 – DISGRIFIAD O’R GRONFA (parhad)

d) **Buddion**

Mae buddion pensiwn dan y CPLIL cyn 1 Ebrill 2014, yn seiliedig ar y tâl pensiynadwy terfynol a hyd y gwasanaeth pensiynadwy; gweler y crynodeb isod:

	Gwasanaeth cyn 1 Ebrill 2008	Gwasanaeth ar ôl 31 Mawrth 2008
Pensiwn	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/80 x cyflog pensiynadwy terfynol.	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/60 x cyflog pensiynadwy terfynol.
Lwmp swm	Lwmp swm awtomatig o 3 x cyflog. Yn ogystal, gellir cyfnewid rhan o’r pensiwn blynyddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.	Dim lwmp swm awtomatig. Gellir cyfnewid rhan o’r pensiwn blynyddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.

O 1 Ebrill 2014, daeth y cynllun yn gynllun cyfartaledd cyflog gyrfu. Gweler y crynodeb isod.

	Gwasanaeth ar ôl 31 Mawrth 2014
Pensiwn	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/49 x cyfartaledd cyflog gyrfu wedi’i adbriso (CARE)
Lwmp Swm	Dim lwmp swm awtomatig. Gellir cyfnewid rhan o’r pensiwn blynyddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.

Caiff pensiwn cronedig ei gynyddu'n flynyddol yn unol â'r Mynegai Prisiau Defnyddwyr.

Darperir amrediad o fuddion eraill dan y cynllun yn cynnwys ymddeoliad cynnar, pensiynau anabledd a buddion marwolaeth. Am fwy o fanylion, cyfeiriwch at lawlyfr cynllun Cronfa Bensiwn Gwynedd sydd ar gael gan Adain Pensiynau Cyngor Gwynedd.

Mae'r buddion yn gysylltiedig â mynegai er mwyn glynu at y raddfa chwyddiant cyfredol.

NODYN 2 – SAIL DARPARIAETH

Mae'r Datganiad Cyfrifon yn crynhoi trafodion y Gronfa ar gyfer blwyddyn ariannol 2016/17 a'i sefyllfa diwedd blwyddyn ar 31 Mawrth 2017. Mae'r cyfrifon wedi'u paratoi yn unol â'r Côt Ymarfer ar Gyfrifyddu mewn Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2016/17 sy'n seiliedig ar y Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS), fel y'u diwygiwyd ar gyfer sector cyhoeddus y DU.

Mae'r cyfrifon yn crynhoi trafodion y Gronfa ac yn adrodd ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion pensiwn. Nid yw'r cyfrifon yn rhoi ystyriaeth i rwymedigaethau i dalu pensiynau a buddion sy'n ddyledus ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol na'r gwerth actiwaraid cyfredol y buddion ymddeol. Gweler gwerth actiwaraid cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo, ble bo'u gwerth wedi'i gyfrifo'n seiliedig ar Safon Cyfrifyddu Genedlaethol (IAS) 19, yn Nodyn 20 y cyfrifon hyn.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISÏAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL

Cyfrif y Gronfa – cydnabyddiaeth refeniw

a) Incwm o Gyfraniadau

Cyfrifir cyfraniadau arferol, gan weithwyr a chyflogwyr fel ei gilydd, yn seiliedig ar groniad ar y raddfa ganrannol a argymhellir gan actiwari'r Gronfa yn y cyfnod cyflogres y maent yn perthyn iddo.

Mae cyfraniadau cyflogwyr i ddiffygion cronfeydd yn cael eu cyfrif ar y dyddiadau y maent yn ddaliadwy dan atodlen cyfraniadau'r cynllun actwari neu wrth eu derbyn os yw hynny'n digwydd cyn y dyddiad terfyn.

Cyfrifir am gyfraniadau ychwanegol cyflogwyr a chyfraniadau straen pensiwn yn y cyfnod ble mae'r ymrwymadau dan sylw yn codi. Ystyrir bod unrhyw swm sy'n ddyledus yn ystod y flwyddyn, ond nad ydyw wedi'i dalu, yn ased ariannol cyfredol. Ystyrir bod unrhyw swm nad ydyw'n ddyledus hyd flynyddoedd yn y dyfodol yn ased ariannol tymor hir.

b) Trosglwyddiadau o gynlluniau eraill ac i gynlluniau eraill

Mae'r gwerthoedd trosglwyddo'n cynrychioli'r symiau a dderbyniwyd ac a dalwyd yn ystod y flwyddyn i aelodau sydd naill ai wedi ymuno neu sydd wedi gadael y Gronfa yn ystod y flwyddyn ariannol ac maent yn cael eu cyfrifo yn unol â'r Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (gweler Nodiadau 8 a 10).

Mae trosglwyddiadau unigol i mewn i'r Gronfa ac allan ohoni'n cael eu gwneud yn seiliedig ar dderbyniion a thaliadau, ac fel arfer mae hyn yn digwydd pan dderbynnir neu pan ryddheir ymrwymadau aelod.

Cyfrifir am drosglwyddiadau i mewn i'r Gronfa gan aelodau sy'n dymuno defnyddio'r enillion o'u cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol (gweler isod) i brynu buddion y cynllun ar sail derbyniion ac maent wedi'u cynnwys dan Drosglwyddiadau i Mewn (gweler Nodyn 8).

Cyfrifir am drosglwyddiadau swmp (grŵp) yn seiliedig ar groniadau yn unol â thelerau'r cytundeb trosglwyddo.

c) Incwm buddsoddi

i) Incwm llog

Cydnabyddir incwm llog yng nghyfrif y Gronfa wrth iddo gronni, gan ddefnyddio'r gyfradd llog sy'n berthnasol i'r offeryn ariannol ar y dyddiad pan geir y llog neu ar darddiad y llog. Mae incwm yn cynnwys amorteiddiad unrhyw ddisgownt neu bremiwm, costau trafodi neu wahaniaethau eraill rhwng swm cario cychwynnol yr offeryn a'i swm pan fo wedi aeddfedu sydd wedi'i gyfrifo yn seiliedig ar y raddfa llog perthnasol.

ii) Incwm difidend

Cydnabyddir incwm difidend ar y dyddiad pan fo'r cyfranddaliadau'n cael eu dyfynnu fel rhai cyn-ddifidend. Cyfeirir at unrhyw swm nad ydyw wedi'i dderbyn erbyn diwedd y cyfnod adrodd yn y datganiad asedau net fel ased ariannol cyfredol.

iii) Dosbarthiadau o gronfeydd wedi'u cyfuno yn cynnwys eiddo

Cydnabyddir dosbarthiadau o gronfeydd wedi'u cyfuno ar y dyddiad pan maent yn cael eu cyflwyno. Cyfeirir at unrhyw swm nad ydyw wedi'i dderbyn erbyn diwedd y cyfnod adrodd yn y datganiad asedau net fel ased ariannol cyfredol.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISI'AU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

- iv) Newid yng ngwerth net buddsoddiadau ar y farchnad
Cydnabyddir newidiadau yng ngwerth net buddsoddiadau ar y farchnad fel incwm ac maent yn cynnwys yr holl elw/colledion a wireddwyd ac na wireddwyd yn ystod y flwyddyn.

Cyfrif y Gronfa – eitemau sy'n creu costau

d) Buddion sy'n daladwy

Mae'r buddion pensiwn a lwmp swm sy'n daladwy'n cynnwys yr holl symiau a wyddys eu bod yn daladwy ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Cyfeirir at unrhyw swm sy'n ddyledus ond nad ydyw wedi'i dalu yn y datganiad asedau net fel ymrwymadau cyfredol.

e) Trethiant

Mae'r Gronfa'n gynllun gwasanaeth cyhoeddus cofrestredig dan adran 1(1) Atodlen 36 Deddf Cyllid 2004 ac o ganlyniad mae'r llog a dderbynnir yn eithriedig rhag treth incwm y DU a rhag treth ar enillion cyfalaf ar yr enillion a geir o'r buddsoddiadau a werthir. Mae treth atal yn daladwy ar incwm a geir o fuddsoddiadau tramor yn y wlad ble maent yn tarddu, oni bai bod eithriad wedi'i ganiatáu. Cyfrifir am dreth anadferadwy fel cost i'r Gronfa fel mae'n codi.

f) Costau rheoli

Nid yw'r Côt yn gofyn am unrhyw ddadansoddiad o gostau gweinyddol y gronfa bensiwn. Fodd bynnag, er mwyn cael tryloywder gwell, mae'r Cyngor yn cyhoeddi costau rheoli'r gronfa bensiwn yn unol â chanllawiau CIPFA, *Accounting for Local Government Pension Scheme Management Costs*.

Costau gweinyddol

Cyfrifir am yr holl gostau gweinyddol ar sail croniadau. Mae holl gostau staff y tîm gweinyddu pensiwnau'n cael eu codi'n uniongyrchol ar y Gronfa. Telir am gostau cysylltiol rheoli, llety a gorbenion eraill o'r Gronfa yn unol â pholisi'r Cyngor.

Costau arolygu a llywodraethu

Cyfrifir am yr holl gostau arolygu a llywodraethu ar sail croniadau. Telir am gostau staff, rheoli, llety a gorbenion eraill yn ymwneud ag arolygu a llywodraethu'r Gronfa yn unol â pholisi'r Cyngor.

Costau rheoli buddsoddiadau

Cyfrifir am yr holl gostau rheoli buddsoddiadau yn seiliedig ar groniad.

Cytunir ar ffioedd y rheolwyr buddsoddi a'r ceidwad allanol yn y mandadau perthnasol sy'n llywodraethu eu penodiadau. Yn fras, mae'r rhain yn seiliedig ar werth marchnad y buddsoddiadau dan eu rheolaeth ac felly maent yn cynyddu neu'n lleihau wrth i werth y buddsoddiadau hyn newid.

Yn ogystal, mae'r Gronfa wedi negodi gyda Fidelity International y dylai elfen o'u ffi fod yn gysylltiedig â'u perfformiad.

Mae cost cael cyngor ar fuddsoddiadau gan ymgynghorwyr allanol wedi'i gynnwys dan ffioedd rheoli buddsoddiadau.

Mae cyfran o gostau'r Cyngor sy'n gysylltiedig â'r amser a dreulir gan swyddogion yn rheoli buddsoddiadau yn cael ei godi ar y Gronfa.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISÏAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

Datganiad asedau net

g) Asedau ariannol

Mae asedau ariannol wedi'u cynnwys yn y datganiad asedau net yn seiliedig ar eu gwerth teg ar y dyddiad adrodd. Cydnabyddir ased ariannol yn y datganiad asedau net ar y dyddiad y caiff y Gronfa gytundeb ei fod yn cael yr ased. O'r dyddiad hwn, bydd y Gronfa'n cydnabod unrhyw enillion neu golledion a ddaw yn sgil newidiadau yng ngwerth teg yr ased.

Mae gwerth y buddsoddiadau fel sy'n ymddangos yn y datganiad asedau net wedi'u pennu fel a ganlyn:

- i) **Buddsoddiadau a ddyfynnir ar y farchnad**
Penderfynir gwerth buddsoddiad lle bo pris marchnad ar gael yn rhwydd ar sail dyfarniad y pris marchnad ar ddiwrnod olaf y cyfnod cyfrifo.
- ii) **Gwarantau llog sefydlog**
Cofnodir gwarantau llog sefydlog ar werth marchnad net yn seiliedig ar eu cynhyrchion cyfredol.
- iii) **Buddsoddiadau heb eu dyfynnu**
Mae gwerth teg buddsoddiadau ble nad yw'r dyfyniadau marchnad ar gael yn hawdd, yn cael eu pennu fel a ganlyn:
Mae stociau heb eu dyfynnu yn cynnwys buddsoddiadau cydgyfrannog mewn eiddo, is adeiladwaith, stociau dyled ac ecwiti preifat. Mae'r prisiad o'r cydgyfraniadau yma neu stociau a ddelir yn uniongyrchol yn cael eu gwneud gan y rheolwr buddsoddi neu endid cyfrifol a gynghorir fel pris uned neu stoc. Mae'r safonau prisio a ddilynir yn y prisiadau yma yn cadw at ganllawiau'r diwydiant neu at safonau a osodwyd yn nogfennau cyfansoddol y pwl neu'r cytundeb rheoli.
  - Caiff buddsoddiadau mewn eiddo heb eu dyfynnu eu prisio ar werth yr ased net neu ar bris unigol a gynghorir gan y rheolwr buddsoddi.
  - Caiff buddsoddiadau mewn cronfeydd ecwiti preifat a phartneriaethau cofrestredig heb eu dyfynnu eu prisio ar sail rhaniad y Gronfa o'r asedau net yn y Gronfa ecwiti preifat neu'r bartneriaeth gyfyngedig gan ddefnyddio'r datganiadau ariannol diweddaraf a gyhoeddir gan y rheolwyr buddsoddi priodol mewn cydymffurfiad ag arweiniad IFRS. Mae'n bwysig adnabod natur oddrychol uchel o bennu gwerth teg ar fuddsoddiadau ecwiti preifat. Maent yn reddfrol seiliedig ar amcangyfrifon a dyfarniadau sy'n edrych ymlaen ac sy'n cynnwys nifer fawr o ffactorau.
- iv) **Offerynnau buddsoddi cydgyfrannog**
Mae offerynnau buddsoddi cydgyfrannog yn cael eu prisio ar bris bid cau'r farchnad os yw prisiau bid a chynnig yn cael eu cyhoeddi; neu os mai dim ond un pris sydd ar gael, yna'r pris unigol adeg cau'r farchnad. Yn achos offerynnau buddsoddi cydgyfrannog sydd yn gronfeydd cronriad, mae'r newid yng ngwerth y farchnad yn cynnwys incwm sydd yn cael ei ail-fuddsoddi yn y Gronfa, net o unrhyw dreth atal berthnasol.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISIÄU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

h) Trafodion arian tramor

Mae difidendau, llog a phryniannau a gwerthiannau buddsoddiadau mewn arian tramor wedi'u cynrychioli'n seiliedig ar y cyfraddau cyfredol ar y farchnad ar ddyddiad y trafodion. Defnyddir cyfraddau cyfnewid cyfredol ar y farchnad ar ddiwedd y flwyddyn i gyfrifo gwerth balasau arian parod a ddelir mewn cyfrifon banc arian parod, gwerth buddsoddiadau tramor ar y farchnad a gwerthiannau sy'n aros ar ddiwedd y cyfnod adrodd.

i) Arian a chywerthoedd arian

Mae arian parod yn cynnwys arian parod sydd ar gael ac adneuon ar alw. Mae'r hyn a ddisgrifir fel 'Cyfwerth ag Arian Parod' yn cael eu diffinio fel buddsoddiadau byrdymor, hylifol iawn y gellir eu trosglwyddo'n arian parod yn rhwydd, ac nad oes llawer o risg y bydd eu gwerth yn newid.

j) Ymrwymadau ariannol

Mae'r Gronfa'n cydnabod ymrwymadau ariannol fel gwerth teg ohonynt ar y dyddiad adrodd. Cydnabyddir ymrwymadau ariannol yn y datganiad asedau net ar y dyddiad y caiff y Gronfa gytundeb ei fod yn agored i'r ymrwymiad. O'r dyddiad hwn, bydd y Gronfa'n cydnabod unrhyw enillion neu golledion a ddaw yn sgil newidiadau yng ngwerth teg yr ymrwymiad.

k) Gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo

Asesir gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo bob tair blynedd gan actiwari'r cynllun yn unol â gofynion IAS19 a'r safonau actiwaraidd perthnasol.

Fel y caniateir dan IAS26, mae'r Gronfa wedi dewis datgelu gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo drwy gynnwys hysbysiad yn y datganiad asedau net (Nodyn 20).

l) Cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn darparu cynllun cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol (AVC) ar gyfer ei aelodau ac mae asedau'r cynllun hwnnw'n cael eu buddsoddi ar wahân i asedau'r gronfa pensiwn. Mae tair cronfa AVC. Delir y cronfeydd hyn gyda Clerical Medical, The Equitable Life Assurance Society a Standard Life. Mae'r darparwyr AVC yn diogelu buddion ychwanegol ar sail prynu arian ar gyfer yr aelodau hynny sy'n dewis talu cyfraniadau ychwanegol gwirfoddol. Mae pob aelod sy'n cymryd rhan yn y trefniadau hyn yn derbyn datganiad blynyddol hyd at 31 Mawrth yn cadarnhau'r symiau a ddelir yn eu cyfrif a'r newidiadau yn ystod y flwyddyn.

Nid yw AVCs yn cael eu cynnwys yn y cyfrifon, yn unol ag adran 4(2)(b) Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2009 (OS 2009/3093); yn hytrach fe'u datgelir fel nodyn (Nodyn 23).

NODYN 4 – DYFARNIADAU ALLWEDDOL WRTH WEITHREDU POLISIÄU CYFRIFO

Buddsoddiadau ecwiti preifat ac is adeiladwaith heb eu dyfynnu

Mae'n bwysig cydnabod natur hynod oddrychol pennu gwerth teg buddsoddiadau ecwiti preifat ac is adeiladwaith. Maent yn seiliedig yn bennaf ar amcangyfrifon a dyfarniadau sy'n edrych tua'r dyfodol sy'n cynnwys sawl ffactor. Mae rheolwyr buddsoddi'n pennu gwerth buddsoddiadau ecwiti heb eu dyfynnu ac is adeiladwaith gan ddefnyddio canllawiau sydd wedi'u gosod gan safon cyfrifo IFRS. Roedd gwerth y gwarantau preifat heb eu dyfynnu ar 31 Mawrth 2017 yn £110 miliwn (£82 miliwn ar 31 Mawrth 2016).

NODYN 4 – DYFARNIADAU ALLWEDDOL WRTH WEITHREDU POLISIÂU CYFRIFO (parhad)

Ymrwymadau'r gronfa bensiwn

Cyfrifir ymrwymadau'r gronfa bensiwn bob tair blynedd gan yr actiwari sydd wedi'i benodi, a darperir diweddariadau blynyddol yn ystod y blynyddoedd rhwng pob prisiad. Mae'r fethodoleg a ddefnyddir yn unol â chanllawiau cymeradwy ac yn unol ag IAS19. Mae'r rhagdybiaethau sy'n tanategu'r prisiadau yn cael eu cytuno gyda'r actiwari a cheir crynodeb ohonynt yn Nodyn 19. Mae'r amcangyfrif hwn yn destun amrywiaethau arwyddocaol yn seiliedig ar newidiadau i'r rhagdybiaethau gwaelodol.

NODYN 5 – RHAGDYBIAETHAU A WNEIR AM Y DYFODOL A FFYNONELLAU PWYSIG ERAILL SY'N RHOI ANSICRWYDD WRTH AMCANGYFRIFO

Wrth baratoi datganiadau ariannol, mae gofyn i'r rheolwyr wneud dyfarniadau, amcangyfrifon a thybiaethau sy'n effeithio ar y symiau yr adroddir arnynt yn y cyfrifon. Amcangyfrifir a rhagdybiaethir drwy roi ystyriaeth i brofiad hanesyddol, tueddiadau cyfredol a ffactorau perthnasol eraill. Fodd bynnag, gan na ellir pennu balansau gyda sicrwydd, gallai'r gwir ganlyniadau fod yn bur wahanol i'r rhagdybiaethau a'r amcangyfrifon.

Mae'r eitemau yn y datganiad asedau net ar 31 Mawrth 2017, ble mae risg arwyddocaol o amrywiaethau materol yn y flwyddyn ariannol i ddod, fel a ganlyn:

NODYN 5 – RHAGDYBIAETHAU A WNEIR AM Y DYFODOL A FFYNONELLAU PWYSIG ERAILL SY'N RHOI ANSICRWYDD WRTH AMCANGYFRIFO (parhad)

Eitem	Ansicrwydd	Effaith os yw'r gwir ganlyniadau'n wahanol i'r rhagdybiaethau
Dyledwyr	Ar 31 Mawrth 2017, roedd gan y Gronfa falans amrywiol ddyledwyr o £5.6m. Awgrymodd adolygiad o falansau arwyddocaol nad oedd hi'n briodol i wneud unrhyw amhariad o'r dyledion.	Pe byddai'r graddfeydd casglu'n dirywio, byddai angen ail-ystyried y penderfyniad hwn.
Ecwiti preifat ac is adeiladwaith	Mae gwerth teg buddsoddiadau ecwiti preifat ac is adeiladwaith yn cael ei bennu'n unol â arweiniad y British Venture Capital Association. Nid yw'r buddsoddiadau hyn yn cael eu rhestru'n gyhoeddus ac fel y cyfryw, mae elfen o amcangyfrif yn gysylltiedig â'r prisiad.	Mae cyfanswm y buddsoddiadau ecwiti preifat ac is adeiladwaith yn y datganiadau ariannol yn £110 miliwn. Mae risg bod y buddsoddiad wedi'i nodi'n rhy isel neu'n rhy uchel yn y cyfrifon.

NODYN 6 – DIGWYDDIADAU AR ÔL DYDDIAD Y FANTOLEN

Nid oes unrhyw ddigwyddiadau arwyddocaol ar ôl dyddiad y fantolen i'w adrodd.

NODYN 7 – CYFRANIADAU DERBYNIADWY

Yn ôl categori

2015/16		2016/17
£'000		£'000
52,149	Cyflogwyr	52,439
15,168	Gweithwyr/Aelodau	15,256
67,317		67,695

Yn ôl awdurdod

2015/16		2016/17
£'000		£'000
22,722	Cyngor Gwynedd	23,210
40,256	Cyrff eraill ar yr atodlen	40,231
1,660	Cyrff a ganiateir	1,514
2,227	Cyrff cymunedol a ganiateir	2,215
203	Cyrff trosglwyddo a ganiateir	252
195	Cyrff a benderfynir	219
54	Cronfa gaeedig*	54
67,317		67,695

*Cronfa gaeedig - Dyma'r cyfraniadau a dderbyniwyd gan Bwyllgor Llysoedd Ynadon Gogledd Cymru yn ystod y flwyddyn a oedd yn arfer bod yn gyrff a ganiateir ond bellach sydd yn gronfa gaeedig.

Yn ôl cyfraniad

2015/16		2016/17
£'000		£'000
15,168	Cyfraniadau arferol gweithwyr	15,256
45,106	Cyfraniadau arferol cyflogwyr	46,570
7,043	Cyfraniadau adfer diffyg cyflogwyr	5,869
67,317		67,695

NODYN 8 – TROSGLWYDDIADAU I MEWN O GRONFEYDD PENSIWN ERAILL

2015/16		2016/17
£'000		£'000
3,889	Trosglwyddiadau grŵp	1,315
1,186	Trosglwyddiadau unigol	4,578
5,075		5,893

NODYN 9 – BUDDION SY’N DALADWY

Yn ôl categori

2015/16		2016/17
£’000		£’000
39,477	Pensiynau	41,081
14,070	Cymudiad a buddion ymddeol lwmp swm	11,093
1,639	Buddion marwolaeth – lwmp swm	1,808
55,186		53,982

Yn ôl awdurdod

2015/16		2016/17
£’000		£’000
15,094	Cyngor Gwynedd	15,233
27,319	Cyrff eraill ar yr atodlen	25,701
1,275	Cyrff a ganiateir	1,561
709	Cyrff cymunedol a ganiateir	1,095
35	Cyrff trosglwyddo a ganiateir	173
86	Cyrff a benderfynir	58
10,668	Cronfa gaeedig	10,161
55,186		53,982

NODYN 10 – TALIADAU I RAI SY’N YMADAEL

2015/16		2016/17
£’000		£’000
	Ad-daliadau i aelodau sy’n ymadael â’r gwasanaeth	
96	llai ad-daliadau treth	103
	Taliadau i aelodau sy’n ymuno â chynllun y	
77	wladwriaeth	11
2,679	Trosglwyddiadau unigol	3,856
2,852		3,970

NODYN 11 – COSTAU RHEOLI

2015/16		2016/17
£’000		£’000
1,186	Costau gweinyddol	1,242
8,815	Costau rheoli buddsoddiadau (Nodyn 13)	10,343
59	Costau arolygaeth a llywodraethu	56
10,060		11,641

Paratowyd y dadansoddiad hwn o gostau rheoli Cronfa Pensiwn Gwynedd yn ystod y cyfnod yn unol â chanllawiau CIPFA.

NODYN 12 – COSTAU GWEINYDDOL, AROLYGIAETH A LLYWODRAETHU

2015/16 £'000		2016/17 £'000
	Costau gweinyddol	
447	Costau staff uniongyrchol	486
368	Costau uniongyrchol eraill	293
257	Gwasanaethau cefnogol, yn cynnwys TG	303
29	Ffioedd archwilio allanol	33
85	Ffioedd actiwaraid	128
1,186		1,243
	Costau arolygaeth a llywodraethu	
59	Pwyllgor Pensiynau	55
1,245		1,298

Mae'r costau gweinyddol yn cynnwys y symiau a godir ar y Gronfa Bensiwn gan Gyngor Gwynedd am gostau staff, gwasanaethau cefnogol a llety. Gweler manylion pellach yn Nodyn 24.

NODYN 13 – COSTAU RHEOLI BUDDSODDIADAU

2015/16 £'000		2016/17 £'000
8,685	Ffioedd rheoli	10,258
54	Ffioedd gwarchodaeth	45
19	Gwasanaeth monitro perfformiad	3
57	Ffioedd ymgynghoriaeth buddsoddi	37
8,815		10,343

Mae'r ffioedd rheoli uchod yn cynnwys yr holl ffioedd rheoli buddsoddiad a grëwyd yn uniongyrchol gan y Gronfa, yn cynnwys y ffioedd a godwyd ar gronfeydd buddsoddi wedi'u cyfuno.

Mae'r costau rheoli buddsoddiad uchod yn cynnwys £322,972 (2015/16 £748,579) mewn perthynas â ffioedd sy'n gysylltiedig â pherfformiad a delir i un o reolwyr buddsoddi'r Gronfa. Yn ogystal â'r costau hyn, rhaid talu costau anuniongyrchol a ddaw yn sgil y gwasgariad bid-cynnig ar werthu a phrynu buddsoddiadau. Caiff y rhain eu hadlewyrchu yng nghostau prynu buddsoddiadau ac yn yr enillion a geir wrth werthu buddsoddiadau (gweler Nodyn 16a).

NODYN 14 – INCWM BUDDSODDI

2015/16 £'000		2016/17 £'000
788	Ecwiti'r DU	427
6,019	Ecwiti tramor	6,405
853	Ecwiti preifat	1,239
302	Is adeiladwaith	207
3,764	Buddsoddiadau eiddo wedi'u cyfuno	4,475
148	Llog ar adneuoan arian parod	133
11,874		12,886

NODYN 14 – INCWM BUDDSODDI (parhad)

Mae gan Gronfa Bensiwn Gwynedd dri chyfrif banc sy'n cael eu dal fel rhan o Grŵp o Gyfrifon Banc Cyngor Gwynedd. Mae'r arian dros ben sy'n cael ei ddal yn y Grŵp o Gyfrifon Banc yn cael ei fuddsoddi yn ddyddiol. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, mae Cyngor Gwynedd yn talu llog i'r Gronfa Bensiwn, sy'n seiliedig ar falansau dyddiol y Gronfa yn ystod y flwyddyn.

Roedd gan y Cyngor adneuo'n o £4m gyda Banc Heritable, a roddwyd yn nwylo'r gweinyddwyr ym mis Hydref 2008. Nid oedd unrhyw ad-daliadau yn 2016/17. Yn ystod 2015/16 derbyniwyd ad-daliad o £22,615.66 gan y Gronfa Bensiwn. Mae'r swm wedi'i gynnwys yn y ffigwr llog ar adneuo'n arian parod ar gyfer 2015/16 yn y tabl uchod. Gweler manylion pellach yn Nodyn 27.

Mae gan y Gronfa Bensiwn gyfrif Ewro i ymdrin â derbyniadau a thaliadau mewn Ewros ac i leihau'r nifer a chostau cyfnewid trafodion.

NODYN 15 – TRETH AR INCWM

2015/16		2016/17
£'000		£'000
530	Treth atal – ecwiti	378
530		378

NODYN 16 – BUDDSODDIADAU

2015/16		2016/17
£'000		£'000
	Asedau buddsoddi	
198,845	Llog sefydlog dychweliad absoliwt	236,625
269,784	Ecwiti	345,284
746,944	Buddsoddiadau ecwiti wedi'u cyfuno	963,262
157,734	Buddsoddiadau eiddo wedi'u cyfuno	142,448
66,278	Ecwiti preifat	82,023
15,262	Is adeiladwaith	28,053
1,454,847		1,797,695
42,631	Adneuo'n arian parod	49,248
383	Dyledwyr	630
1,497,861	Cyfanswm asedau buddsoddi	1,847,573
	Ymrwymadau buddsoddi	
(64)	Symiau taladwy am bryniadau	(235)
(64)	Cyfanswm ymrwymadau buddsoddi	(235)
1,497,797	Asedau buddsoddi net	1,847,338

Nodyn 16a – Cysoni symudiadau mewn buddsoddiadau a deilliadau

2016/17	Gwerth marchnad ar 1 Ebrill 2016	Pryniannau yn ystod y flwyddyn	Gwerthia- nnau yn ystod y flwyddyn	Newid mewn gwerth marchnad yn ystod y flwyddyn	Gwerth marchnad ar 31 Mawrth 2017
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Stociau llog sefydlog dychweliad absoliwt	198,845	30,000	0	7,780	236,625
Ecwiti	269,784	73,681	(76,100)	77,919	345,284
Buddsoddiadau wedi'u cyfuno	746,944	15,347	(13,492)	214,463	963,262
Buddsoddiadau eiddo wedi'u cyfuno	157,734	18,373	(31,465)	(2,194)	142,448
Ecwiti preifat / Is adeiladwaith	81,540	29,118	(18,212)	17,630	110,076
	1,454,847	166,519	(139,269)	315,598	1,797,695
Adneon arian parod	42,631			(387)	49,248
Symiau derbyniadwy ar gyfer gwerthiant buddsoddiadau	383			(4)	630
Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	(64)			(1)	(235)
Ffioedd o fewn cerbydau wedi'u cyfuno				7,109	
Asedau buddsoddi net	1,497,797	166,519	(139,269)	322,315	1,847,338

2015/16	Gwerth marchnad ar 1 Ebrill 2015	Pryniannau yn ystod y flwyddyn	Gwerthia- nnau yn ystod y flwyddyn	Newid mewn gwerth marchnad yn ystod y flwyddyn	Gwerth marchnad ar 31 Mawrth 2016
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Stociau llog sefydlog dychweliad absoliwt	197,323	0	0	1,522	198,845
Ecwiti	272,050	66,295	(82,843)	14,281	269,783
Buddsoddiadau wedi'u cyfuno	773,481	7,279	(5,532)	(28,284)	746,945
Buddsoddiadau eiddo wedi'u cyfuno	143,288	2,266	0	12,180	157,734
Ecwiti preifat / Is adeiladwaith	71,463	13,516	(12,066)	8,627	81,540
	1,457,605	89,356	(100,440)	8,326	1,454,847
Adneon arian parod	22,082			(47)	42,631
Symiau derbyniadwy ar gyfer gwerthiant buddsoddiadau	420				383
Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	(229)				(64)
Ffioedd o fewn cerbydau wedi'u cyfuno				4,104	
Asedau buddsoddi net	1,479,878	89,356	(100,440)	12,383	1,497,797

Cynhwysir costau trafodion, fel comisiwn, treth stamp a ffioedd trafodion eraill, yng nghost y pryniant a derbyniadau gwerthiant. Cyfanswm costau trafodion yn ystod y flwyddyn oedd £171,393 (2015/16 £193,820). Yn ogystal â'r costau hyn, rhaid talu costau anuniongyrchol yn sgil y gwasgariad bid-cynnig ar werthu a phrynu buddsoddiadau.

Nodyn 16b – Dadansoddiad o fuddsoddiadau

31 Mawrth 2016 £'000		31 Mawrth 2017 £'000	
	Ecwiti		
	Y Deyrnas Unedig		
32,396	Wedi'u dyfynnu	37,453	
	Tramor		
237,388	Wedi'u dyfynnu	307,832	
	Cronfeydd wedi'u cyfuno		
	Y Deyrnas Unedig		
234,401	Ymddiriedolaethau uned	301,034	
	Byd-eang (yn cynnwys y DU)		
198,845	Incwm sefydlog	236,625	
274,408	Ymddiriedolaethau uned	355,661	
	Tramor		
238,135	Ymddiriedolaethau uned	306,567	
157,734	Ymddiriedolaethau uned eiddo	142,447	
66,278	Ecwiti preifat	82,023	
15,262	Is adeiladwaith	28,053	
1,454,847		1,797,695	

Buddsoddiadau fesul rheolwr buddsoddi

Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2016			Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2017		
£'000	%		£'000	%	
470,435	31.4	BlackRock	601,837	32.6	
305,122	20.4	Fidelity	399,686	21.6	
198,852	13.3	Insight	236,632	12.8	
29,845	2.0	Lothbury	39,599	2.1	
81,540	5.4	Partners Group	110,076	6.0	
15,931	1.0	Threadneedle	16,476	0.9	
83,346	5.6	UBS	48,112	2.6	
312,726	20.9	Veritas	394,920	21.4	
1,497,797	100.0		1,847,338	100.0	

Mae'r buddsoddiadau a ganlyn yn cynrychioli mwy na 5% o asedau net y cynllun

Gwerth Marchnad 31 Mawrth 2016 £'000	% cyfanswm y Gronfa %	Gwarantau	Gwerth Marchnad 31 Mawrth 2017 £'000	% cyfanswm y Gronfa
274,408	17.99	Fidelity Institutional Select Global Equity	355,661	19.08
234,400	15.37	BlackRock Asset Management Aquila Life UK Equity Index Fund	301,033	16.15
198,845	13.04	Insight Umbrella Holdings	236,625	12.69
95,490	6.26	BlackRock Asset Management Aquila Life Global Dev Fundamental Fund	129,078	6.92

Nodyn 16c – Benthycia stoc

Mae'r Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi (DoEB) yn nodi y caniateir benthycia stoc yn amodol ar ganiatâd penodol. Ar hyn o bryd, nid yw'r gronfa'n benthycia unrhyw stoc.

NODYN 17 – OFFERYNNAU ARIANNOL

Nodyn 17a – Dosbarthiad offerynnau ariannol

Mae polisiâu cyfrifo'n disgrifio sut mae gwahanol ddsbarthiadau o asedau offerynnau ariannol yn cael eu mesur a sut mae incwm a chostau, yn cynnwys enillion a cholledion gwerth teg, yn cael eu cydnabod. Mae'r tabl a ganlyn yn dadansoddi'r symiau cario o asedau ag ymrwymadau ariannol fesul categori a phennawd datganiad asedau net. Ni ail-ddosbarthwyd unrhyw asedau ariannol yn ystod y cyfnod cyfrifo.

Fel ar 31 Mawrth 2016			Fel ar 31 Mawrth 2017		
Wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	Benthyciadau ac arian a dderbynnir	Costau ymrwymadau ariannol	Wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	Benthyciadau ac arian a dderbynnir	Costau ymrwymadau ariannol
£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Asedau ariannol					
198,845			236,625		
269,784			345,284		
746,944			963,262		
157,734			142,448		
66,278			82,023		
15,262			28,053		
0	63,065		0	64,623	
	11,836			6,239	
1,454,847	74,901		1,797,695	70,862	0
Ymrwymadau ariannol					
(64)		(4,279)			(4,324)
(64)		(4,279)			(4,324)
1,454,783	74,901	(4,279)	1,797,695	70,862	(4,324)

Nodyn 17b - Enillion a cholledion net ar offerynnau ariannol

31 Mawrth 2016		31 Mawrth 2017
Gwerth teg		Gwerth teg
£'000		£'000
Asedau ariannol		
8,325	Gwerth teg drwy elw a cholled	315,598
(36)	Benthyciadau a derbyniadau	(392)
8,289	Cyfanswm yr asedau ariannol	315,206
Ymrwymadau ariannol		
0	Gwerth teg drwy elw a cholled	0
0	Cost ymrwymadau ariannol	0
0	Cyfanswm yr ymrwymadau ariannol	0
8,289	Asedau ariannol net	315,206

Nodyn 17c – Gwerth teg offerynnau ag ymrwymiadau ariannol

Mae'r tabl isod yn crynhoi gwerth cario'r asedau ariannol a'r ymrwymiadau ariannol fesul dosbarth o offeryn o'i gymharu â'u gwerth teg.

31 Mawrth 2016			31 Mawrth 2017	
Gwerth cario	Gwerth teg		Gwerth cario	Gwerth teg
£'000	£'000		£'000	£'000
Asedau ariannol				
1,057,007	1,454,847	Gwerth teg drwy elw a cholled	1,120,845	1,797,695
74,901	74,901	Benthyciadau a derbyniadau	70,815	70,811
1,131,908	1,529,748	Cyfanswm yr asedau ariannol	1,191,660	1,868,506
Ymrwymiadau ariannol				
(64)	(64)	Gwerth teg drwy elw a cholled	(235)	(235)
(4,279)	(4,279)	Cost ymrwymiadau ariannol	(4,038)	(4,038)
(4,343)	(4,343)	Cyfanswm yr ymrwymiadau ariannol	(4,273)	(4,273)
1,127,565	1,525,405	Asedau ariannol net	1,187,387	1,864,233

Nid yw'r Gronfa wedi ymrwymo i unrhyw warantau ariannol sydd angen cyfrifo amdanynt fel offerynnau ariannol.

Nodyn 17d – Prisiad gwerth teg yr offerynnau ariannol sy'n cael eu cario

Mae prisiad yr offerynnau ariannol wedi'i ddosbarthu'n dri lefel, yn unol ag ansawdd a dibynadwyedd y wybodaeth a ddefnyddiwyd i bennu gwerthoedd teg.

Lefel 1

Offerynnau ariannol Lefel 1 yw rhai ble mae eu gwerth teg wedi'i bennu drwy ddefnyddio prisiau wedi'u dyfynnu a heb eu haddasu ar farchnadoedd gweithredol am asedau neu rwymedigaethau cyfwerth. Mae cynhyrchion sydd wedi'u dosbarthu fel rhai Lefel 1 yn cynnwys ecwiti wedi'u dyfynnu, gwarantau sefydlog wedi'u dyfynnu, gwarantau cysylltiedig â mynegai wedi'u dyfynnu ac ymddiriedolaethau uned. Mae'r buddsoddiadau a restrir yn cael eu harddangos am y pris a gynigwyd amdanynt. Mae gwerth y pris a gynigir am y buddsoddiad yn seiliedig ar ddyfyniad marchnad cynigion y farchnad stoc dan sylw.

Lefel 2

Mae offerynnau ariannol Lefel 2 yn rhai ble nad oes prisiau'r farchnad wedi'u dyfynnu ar gael; er enghraifft, pan fo offeryn yn cael ei fasnachu mewn marchnad nad yw'n cael ei hystyried yn un weithredol, neu pan ddefnyddir technegau prisio i bennu gwerth teg a ble mae'r technegau hyn yn defnyddio mewnbwn sy'n seiliedig i raddau helaeth ar ganfyddiadau data'r farchnad.

Lefel 3

Mae offerynnau ariannol Lefel 3 yn rhai ble nad yw o leiaf un mewnbwn a allai gael effaith sylweddol ar brisiad yr offeryn yn seiliedig ar ganfyddiadau data'r farchnad. Gallai offerynnau o'r fath gynnwys buddsoddiadau ecwiti heb eu dyfynnu a chronfa o gronfeydd rhagfantoli, sy'n cael eu prisio gan ddefnyddio technegau prisio amrywiol sy'n gofyn am ddyfarniadau sylweddol wrth bennu rhagdybiaethau priodol.

Mae gwerth y buddsoddiad mewn ecwiti preifat yn seiliedig ar brisiadau a ddarparwyd gan bartneriaid

Nodyn 17d – Prisiad gwerth teg yr offerynnau ariannol sy'n cael eu cario (parhad)

cyffredinol y cronfeydd ecwiti preifat y mae Cronfa Bensiwn Gwynedd wedi buddsoddi ynddynt. Paratoir y prisiadau hyn yn unol â'r *International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines*, sy'n dilyn egwyddorion priso'r IFRS ac US GAAP.

Mae'r tabl a ganlyn yn rhoi dadansoddiad o asedau ag ymrwymïadau ariannol y gronfa pensiwn wedi'i grwpio i Lefelau 1 i 3, yn seiliedig ar y lefel sy'n cael ei rhagweld fel gwerth teg.

Gwerth ar 31 Mawrth 2017	Pris y	Gan ddefnyddio	Gan ddefnyddio	Cyfanswm
	farchnad a	canfyddiadau	mewnbyn sylweddol	
	ddyfynnwyd	am y mewnbyn	ble na cheir	
	Lefel 1	Lefel 2	Lefel 3	
	£'000	£'000	£'000	£'000
Asedau ariannol				
Asedau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	822,831	864,788	110,076	1,797,695
Benthyciadau a derbyniadau	70,811	0	0	70,811
Cyfanswm yr asedau ariannol	893,642	864,788	110,076	1,868,506
Ymrwymïadau ariannol				
Ymrwymïadau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	0	(235)	0	(235)
Costau ymrwymïadau ariannol	(4,038)	0	0	(4,038)
Cyfanswm yr ymrwymïadau ariannol	(4,038)	(235)	0	(4,273)
Asedau ariannol net	889,604	864,553	110,076	1,864,233

Gwerth ar 31 Mawrth 2016	Pris y	Gan ddefnyddio	Gan ddefnyddio	Cyfanswm
	farchnad a	canfyddiadau	mewnbyn sylweddol	
	ddyfynnwyd	am y mewnbyn	ble na cheir	
	Lefel 1	Lefel 2	Lefel 3	
	£'000	£'000	£'000	£'000
Asedau ariannol				
Asedau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	633,363	739,944	81,540	1,454,847
Benthyciadau a derbyniadau	74,901	0	0	74,901
Cyfanswm yr asedau ariannol	708,264	739,944	81,540	1,529,748
Ymrwymïadau ariannol				
Ymrwymïadau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	0	(64)	0	(64)
Costau ymrwymïadau ariannol	(4,279)	0	0	(4,279)
Cyfanswm yr ymrwymïadau ariannol	(4,279)	(64)	0	(4,343)
Asedau ariannol net	703,985	739,880	81,540	1,525,405

NODYN 18 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL

Risg a rheoli risg

Prif risg hirdymor y Gronfa yw y bydd asedau'r Gronfa'n annigonol i ymdrin â'i hymrwymiaadau (h.y. y buddion a gafodd eu haddo i aelodau sy'n daladwy). Felly, nod rheoli risg buddsoddi yw lleihau'r risg o weld gostyngiad cyffredinol yng ngwerth y Gronfa a gwneud y mwyaf o'r cyfle i wneud enillion ar draws portffolio'r Gronfa yn ei gyfanrwydd. Mae'r Gronfa'n cyflawni hyn drwy amrywio'i asedau fel ei fod yn cadw lefel risg y farchnad y mae'n agored iddo ar lefel dderbyniol. Yn ogystal, mae'r Gronfa'n rheoli ei risg o hylifedd i sicrhau bod digon o hylifedd ar gael i fodloni llif arian rhagweladwy'r Gronfa. Mae'r Cyngor yn rheoli'r risgiau buddsoddi hyn fel rhan o'i raglen gyffredinol i reoli risg y gronfa bensiwn.

Y pwyllgor pensiynau sy'n gyfrifol am strategaeth rheoli risg y Gronfa. Mae rhaglen reoli risg gyffredinol y Gronfa Bensiwn yn canolbwyntio ar ba mor anwadal yw'r marchnadoedd ariannol ac yn ceisio isafu'r effeithiau andwyol posib ar yr adnoddau sydd ar gael i dalu pensiynau. Mae'r Datganiad Strategaeth Gyllido a gynhyrchwyd gan yr Awdurdod Gweinyddu ar y cyd ag Actiwari'r Gronfa yn nodi sut bydd hydaledd a risg yn cael eu rheoli mewn perthynas ag ymrwymiaadau. Mae'r Awdurdod Gweinyddu wedi cynhyrchu'r Datganiad Strategaeth Gyllido hwn gan roi ystyriaeth gyffredinol i lefel y risg yn y polisi buddsoddi sydd wedi'i nodi yn y Datganiad Egwyddorion Buddsoddi a gyhoeddwyd dan Reoliad 12 Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2009 (y Rheoliadau Buddsoddi) a'r polisi cyllido sydd wedi'i nodi yn y Datganiad hwn. Bydd yr Awdurdod Gweinyddu'n parhau i adolygu'r ddwy ddogfen i sicrhau bod y proffil risg cyffredinol yn parhau'n briodol.

a) Risg y farchnad

Risg y farchnad yw'r risg o golledion yn sgil amrywiad ym mhrisiau ecwiti a nwyddau, llog, cyfraddau cyfnewid arian tramor a gwasgariad credyd. Mae'r Gronfa'n agored i risg y farchnad yn sgil ei weithgareddau buddsoddi, yn enwedig drwy'r ecwiti mae'n eu dal. Mae lefel y risg yn dibynnu ar amgylchiadau'r farchnad, disgwyliadau o ran prisiau yn y dyfodol, newidiadau mewn enillion a'r gymysgedd o asedau.

Nod strategaeth rheoli risg y Gronfa yw adnabod a rheoli risgiau'r farchnad i'r Gronfa o fewn paramedrau derbyniol, tra gwneud y mwyaf o'r enillion a geir wrth gymryd risg.

Yn gyffredinol, rheolir anweddolrwydd gormodol yn risg y farchnad drwy amrywio'r portffolio yn ddaearyddol ac o ran sectorau diwydiant a gwarantau unigol. I leihau risg y farchnad, mae'r Cyngor a'i ymgynghorwyr buddsoddi'n monitro cyflwr y farchnad a dadansoddiadau meincnod yn briodol.

Mae'r Gronfa'n rheoli'r risgiau hyn mewn dwy ffordd:

- mae pa mor agored yw'r Gronfa i risg y farchnad yn cael ei fonitro drwy ddadansoddi ffactorau risg i sicrhau bod y risg yn parhau o fewn lefelau goddefol
- mae pa mor agored yw'r Gronfa i risgiau penodol yn cael ei gyfyngu drwy bennu risgiau penodol goddefol ar gyfer buddsoddiadau unigol.

Risg prisiau eraill

Mae risg prisiau eraill yn cynrychioli'r risg y bydd gwerth offeryn ariannol yn amrywio o ganlyniad i newid ym mhris y farchnad (ac eithrio'r risgiau sy'n codi o risg cyfradd llog neu risg cyfradd cyfnewid arian tramor), boed y newidiadau'n cael eu hachosi gan ffactorau sy'n benodol i'r offeryn unigol neu'r sawl a'i cyflwynodd neu ffactorau sy'n effeithio ar bob offeryn o'r fath yn y farchnad.

NODYN 18 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Mae'r Gronfa'n agored i risg prisiau cyfranddaliadau. Mae hyn yn codi o fuddsoddiadau a ddelir gan y Gronfa ble bo ansicrwydd ynghylch eu pris yn y dyfodol. Mae pob buddsoddiad gwarantau yn cyflwyno risg o golli cyfalaf. Ac eithrio cyfranddaliadau a werthir am bris is, pennir y risg fwyaf sy'n deillio o offerynnau ariannol gan werth teg yr offerynnau ariannol. Mae'r colledion posib yn sgil cyfranddaliadau a werthir am bris is yn anghyfyngedig.

Mae rheolwyr buddsoddi'r Gronfa'n lliniaru'r perygl pris hwn trwy amrywio a dewis gwarantau a theclynnau ariannol eraill sy'n cael eu monitro gan y Cyngor i sicrhau ei fod o fewn y cyfyngiadau a nodir yn strategaeth y Gronfa fuddsoddi.

Risg prisiau eraill – dadansoddiad sensitifrwydd

Yn dilyn dadansoddiad o ddata hanesyddol a'r enillion ar fuddsoddiadau a ddisgwylir yn ystod y flwyddyn ariannol, mewn ymgynghoriad ag ymgynghorwyr buddsoddi'r Gronfa, mae'r Cyngor wedi pennu bod y newidiadau a ganlyn yn risg pris y farchnad yn rhesymol bosib ar gyfer cyfnod adrodd 2016/17.

Gan ddilyn dadansoddiad o ddata hanesyddol ar enillion ar fuddsoddiadau, mewn ymgynghoriad ag ymgynghorwyr buddsoddi y Gronfa, mae newidiadau pris posib wedi cael eu pennu ar gyfer y gwahanol gategoriâu o asedau sy'n cael ei ddal gan y Gronfa. Mae'r cyfraddau i'w defnyddio ar gyfer categorïau asedau'r Gronfa fel a ganlyn:

Math o ased	Newid posib yn y farchnad (+/-)	
	31 Mawrth 2016	31 Mawrth 2017
	%	%
Ecwiti'r DU	9.3	15.8
Ecwiti Byd-eang	9.3	18.4
Ecwiti Preifat	9.3	28.5
Incwm Sefydlog	1.5	2.9
Buddsoddiadau Amgen (Isadeiladedd)	6.5	11.3
Eiddo	2.3	14.2
Arian	0.0	0.0
Y Gronfa Gyfan		12.8

Mae'r anweddolrwydd a nodir uchod yn gyson ag un gwyrriad safonol yn newid gwerth yr asedau dros y tair blynedd ddiweddaraf. Mae'r dadansoddiad yn tybio bod pob newidyn arall, yn enwedig cyfraddau cyfnewid arian tramor a chyfraddau llog, yn parhau'r un fath.

NODYN 18 – NATUR A GRADDFFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Pe byddai pris buddsoddiadau'r Gronfa ar y farchnad wedi cynyddu/gostwng yn unol â'r uchod, byddai'r newid ym mhreis y farchnad yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion wedi bod fel a ganlyn:

Math o ased	Gwerth fel ar 31 Mawrth 2017 £'000	Canran newid %	Gwerth ar ôl cynnydd £'000	Gwerth ar ôl gostyngiad £'000
Ecwiti'r DU	338,486	15.8	391,966	285,005
Ecwiti Byd-eang	970,060	18.4	1,148,552	791,569
Ecwiti Preifat	82,023	28.5	105,399	58,646
Incwm sefydlog	236,625	2.9	243,487	229,763
Buddsoddiadau Amgen (Isadeiladedd)	28,053	2.9	28,867	27,240
Eiddo	142,448	11.3	158,545	126,351
Arian	49,248	14.2	56,241	42,255
Cyfanswm asedau sydd ar gael i dalu buddion	1,846,943	12.8	2,083,352	1,610,534

* Mae gwerth yr holl gronfa yn y tabl uchod yn seiliedig ar 12.8% yn hytrach cyfanswm y mathau asedau unigol.

Math o ased	Gwerth fel ar 31 Mawrth 2016 £'000	Canran newid %	Gwerth ar ôl cynnydd £'000	Gwerth ar ôl gostyngiad £'000
Ecwiti'r DU	266,796	9.25	291,475	242,118
Ecwiti Byd-eang	749,931	9.25	819,300	680,563
Ecwiti Preifat	66,278	9.25	70,613	61,943
Incwm sefydlog	198,845	1.48	201,788	195,902
Buddsoddiadau Amgen (Isadeiladedd)	15,262	6.54	16,260	14,264
Eiddo	157,734	2.33	161,409	154,059
Arian	42,631	0.01	42,954	42,946
Cyfanswm asedau sydd ar gael i dalu buddion	1,497,477		1,603,799	1,391,795

Risg cyfraddau llog

Mae'r Gronfa'n buddsoddi mewn asedau ariannol yn bennaf er mwyn cael enillion ar fuddsoddiadau. Mae'r buddsoddiadau hyn yn agored i risgiau cyfraddau llog, sy'n cynrychioli'r risg y bydd gwerth teg llif arian offeryn ariannol yn y dyfodol yn amrywio yn sgil newidiadau yng nghyfraddau llog y farchnad.

Mae cyfradd llog y Gronfa'n cael ei monitro'n gyson, yn unol â strategaeth rheoli risg y Gronfa, yn cynnwys monitro pa mor agored ydyw i'r cyfraddau llog ac asesiad o'r gwir gyfraddau llog yn erbyn y meincnodau perthnasol.

Gweler pa mor agored yn uniongyrchol yw'r Gronfa i newidiadau mewn cyfraddau llog fel ar 31 Mawrth 2017 a 31 Mawrth 2016 isod. Mae'r ffigyrau isod yn cyflwyno'r gyfradd llog yn seiliedig ar werth teg yr asedau ariannol gwaelodol:

Math o ased	Fel ar 31 Mawrth 2016 £'000	Fel ar 31 Mawrth 2017 £'000
Arian parod a'r hyn sy'n gyfwerth	20,434	15,375
Balansau arian parod	42,631	49,248
Gwarantau llog sefydlog	198,845	236,625
Cyfanswm	261,910	301,248

NODYN 18 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Dadansoddiad sensitifrwydd risg cyfraddau llog

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall cyfraddau llog amrywio ac effeithio ar incwm i'r Gronfa a gwerth yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion. Mae newid 1% mewn cyfraddau llog yn gyson â lefel y sensitifrwydd a ddefnyddiwyd fel rhan o strategaeth rheoli risg y Gronfa. Mae'r dadansoddiad isod yn rhagdybio bod pob newidyn arall, yn enwedig cyfraddau cyfnewid, yn parhau'n gyson, ac mae'n dangos yr effaith yn ystod y flwyddyn ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion o newid o +/- 1% mewn cyfraddau llog:

Math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2017 £'000	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
		+1%	-1%
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb	15,375	154	(154)
Balansau arian parod	49,248	492	(492)
Gwarantau llog sefydlog*	236,625	(1,538)	1,538
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	301,248	(892)	892

* Nid yw newid 1% ar gyfradd llog yn cael effaith uniongyrchol ar warantau llog sefydlog ond mae'n cael effaith rhannol fel y cyfrifir yn y tablau uchod

Math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2016 £'000	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
		+1%	-1%
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb	20,434	204	(204)
Balansau arian parod	42,631	426	(426)
Gwarantau llog sefydlog*	198,845	1,869	(1,869)
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	261,910	2,499	(2,499)

* Nid yw newid 1% ar gyfradd llog yn cael effaith uniongyrchol ar warantau llog sefydlog ond mae'n cael effaith rhannol fel y cyfrifir yn y tablau uchod.

Minimol fyddai'r effaith wedi bod o newid 1% mewn cyfraddau llog ar y llog a dderbyniwyd gan mai 0.53% oedd cyfartaledd y gyfradd llog a dderbyniwyd ar arian yn ystod y flwyddyn, gan roi cyfanswm llog o £132,567 am y flwyddyn.

Nid yw cynnydd 1% mewn cyfraddau llog yn effeithio'r llog a dderbynnir ar warantau llog sefydlog ond byddai'n lleihau'r gwerth teg, fel y dangosir yn y tablau uchod. Nid yw newidiadau mewn cyfraddau llog yn effeithio y gwerth arian / arian a'u cyffelyb ond byddai'n effeithio'r llog a dderbynnir ar y balansau. Mae newidiadau i werth teg yr asedau ac incwm a dderbynnir o fuddsoddiadau yn cael effaith ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion ond fel y nodir uchod nad yw'n cael effaith sylweddol ar y Gronfa.

NODYN 18 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Risg arian tramor

Mae risg arian yn cynrychioli'r risg y bydd gwerth teg llif arian offeryn ariannol yn y dyfodol yn amrywio yn sgil newidiadau yng nghyfraddau cyfnewid arian tramor. Mae'r Gronfa'n agored i risg arian ar offerynnau ariannol sy'n cael eu cynrychioli mewn unrhyw arian ac eithrio arian swyddogaethol y Gronfa (£UK). Mae'r Gronfa'n dal asedau sy'n cael eu cynrychioli mewn arian ac eithrio £UK.

Mae gan y Gronfa ymrwymadau ecwiti preifat ac is adeiladwaith mewn arian tramor, (€214 miliwn a \$88.6 miliwn). Mae'r ymrwymadau hyn yn cael eu tynnu i lawr ar gais y rheolwr buddsoddi dros nifer o flynyddoedd. Gweler yr ymrwymadau cyfredol sy'n aros yn Nodyn 25. Y risg dan sylw yw y bydd bunt yn wan o'i chymharu â'r ddoler a'r ewro pan fydd yr ymrwymadau'n cael eu tynnu i lawr ac y bydd yn cryfhau pan fo'r Gronfa wedi'i chyllido'n llawn.

Mae'r Gronfa wedi bod yn ariannu'r ymrwymadau ers 2005 felly mae'r ymrwymadau wedi'i gydbwysu dros gyfnod maith o amser.

Mae cyfradd cyfnewid arian y Gronfa'n cael ei gyfrifo ar sail anweddolrwydd yr arian tramor fyddai'n effeithio ar werth y buddsoddiadau ac unrhyw arian fyddai'n cael ei ddal yn yr arian tramor hynny.

Mae'r tabl a ganlyn yn crynhoi pa mor agored yw'r Gronfa i newidiadau mewn arian fel ar 31 Mawrth 2017 ac fel ar ddiwedd y flwyddyn flaenorol:

Agored i newidiadau mewn arian – math o ased	Fel ar 31 Mawrth 2016	Fel ar 31 Mawrth 2017
	£'000	£'000
Ecwiti tramor a byd-eang	749,931	970,060
Incwm Sefydlog byd-eang	198,845	236,625
Buddsoddiadau amgen (ecwiti preifat ac isadeiladedd)	81,540	110,076
Eiddo tramor	3,116	3,636
Arian dramor	0	0
Cyfanswm yr asedau tramor	1,033,432	1,320,397

Risg arian tramor – dadansoddiad sensitifrwydd

Yn dilyn dadansoddi data hanesyddol mewn ymgynghoriad ag ymgynghorwyr buddsoddi y Gronfa, mae'r anweddolrwydd sy'n gysylltiedig â newidiadau mewn cyfraddau cyfnewid arian tramor wedi cael eu cyfrifo wrth ddefnyddio anweddolrwydd hanesyddol yr arian tramor a'r symiau cymharol ym muddsoddiadau'r Gronfa.

Ystyrir bod newid o 10% yn yr arian tramor yn rhesymol yn seiliedig ar ddadansoddiad ymgynghorwyr buddsoddi analytig y Gronfa o newidiadau hanesyddol hirdymor yn y cyfraddau cyfnewid ar ddiwedd y mis dros gyfnod treigl o 36 mis hyd at 31 Mawrth 2017. Y canran cyfatebol ar gyfer y flwyddyn yn diweddu ar 31 Mawrth 2016 oedd 6%. Mae'r dadansoddiad yn tybio bod pob newidyn arall, yn enwedig cyfraddau llog, yn parhau'n gyson.

NODYN 18 – NATUR A GRADDFFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Mae'r tablau isod yn dangos dadansoddiad o ddatguddiad y Gronfa at arian tramor unigol fel ar 31 Mawrth 2017 ac ar ddiwedd y flwyddyn ariannol cynt:

Agored i newidiadau mewn arian tramor – math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2017 £'000	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
		Gwerth ar gynnydd £'000	Gwerth ar leihad £'000
Ecwiti tramor a byd-eang	970,060	1,067,066	873,054
Incwm Sefydlog byd-eang	236,625	260,288	212,963
Buddsoddiadau amgen (ecwiti preifat ac is adeiladwaith)	110,076	121,084	99,068
Eiddo tramor	3,636	4,000	3,273
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	1,320,397	1,452,438	1,188,358

Agored i newidiadau mewn arian tramor – math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2016 £'000	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
		Gwerth ar gynnydd £'000	Gwerth ar leihad £'000
Ecwiti tramor a byd-eang	749,931	794,521	705,341
Incwm Sefydlog byd-eang	198,845	210,668	187,022
Buddsoddiadau amgen (ecwiti preifat ac is adeiladwaith)	81,540	86,388	76,692
Eiddo tramor	3,116	3,301	2,931
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	1,033,432	1,094,878	971,986

b) Risg credyd

Mae risg credyd yn cynrychioli'r risg y bydd gwrth barti i drafodion neu offeryn ariannol yn methu â gwireddu goblygiad ac yn creu colled ariannol i'r Gronfa o ganlyniad i hynny. Yn gyffredinol, mae gwerth buddsoddiadau ar y farchnad yn adlewyrchu asesiad o gredyd wrth eu prisio ac felly darperir ar gyfer y risg o golled yng ngwerth cario asedau ariannol ag ymrwymadau'r Gronfa.

Yn ei hanfod, mae portffolio buddsoddi cyfan y Gronfa'n agored i beth risg credyd. Fodd bynnag, mae dewis gwrth bartion, broceriaid a sefydliadau ariannol o ansawdd uchel yn isafu'r risg credyd a allai godi yn sgil methiant i setlo trafodion yn brydlon.

NODYN 18 – NATUR A GRADDAFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Gweler isod meincnod ar gyfer y ganran o'r cronfeydd a ddelir gan y rheolwyr buddsoddi:

Rheolwr Buddsoddi	Canran o'r Portffolio
BlackRock	29.5%
Fidelity	19.0%
Insight	15.0%
Partners Group	7.5%
Eiddo (UBS, Threadneedle, Lothbury, BlackRock)	10.0%
Veritas	19.0%

Mae'r holl fuddsoddiadau a ddelir gan reolwyr buddsoddi'n cael eu dal yn enw'r Gronfa Bensiwn felly, os yw'r rheolwr buddsoddi'n methu, nid yw buddsoddiadau'r Gronfa yn cael eu cyfrif yn rhan o'i asedau. Cynrychiolir risg credyd contract gan y taliad net neu'r enillion sy'n aros. Mae'r risg weddilliol yn fân yn sgil yr amrywiol bolisiau yswiriant a ddelir i ymdrin â gwrth bartion sy'n diffygdalu.

Er mwyn uchafu'r dychweliadau o Fuddsoddiadau Tymor Byr ac Adnau Arian, mae'r cyngor yn buddsoddi unrhyw arian gwaged dros dro yn ei gyfrifon banc gydag unrhyw arian gwaged dros ben yng nghyfrifon banc y Gronfa Bensiwn. Telir rhaniad priodol o'r llog a enillir i'r Gronfa Bensiwn a rhennir unrhyw golledion wrth fuddsoddi ar sail yr un gyfran. Oherwydd natur y trefniadau banc nid yw unrhyw arian gwaged yng nghyfrifon banc y Gronfa Bensiwn yn cael ei drosglwyddo i gyfrifon banc y Cyngor. Am fod y buddsoddiadau tymor byr yn cael eu gwneud mewn enw Cyngor Gwynedd maent yn dangos yn llawn ar fantolen y Cyngor. Efen y Gronfa Bensiwn o'r buddsoddiadau tymor byr a'r adnau arian ar 31 Mawrth 2017 oedd £15.7m (£25.0m ar 31 Mawrth 2016).

Ni adneuir arian mewn banciau a sefydliadau ariannol oni bai eu bod yn cael eu graddio o ran statws credyd yn annibynnol, a'u bod yn bodloni meini prawf credyd y Cyngor. Yn ogystal, mae'r Cyngor wedi gosod cyfyngiadau ar y ganran uchaf o adneuon y gellir eu gwneud mewn unrhyw ddsbarth o sefydliad ariannol penodol. Hefyd, mae'r Cyngor yn buddsoddi canran a gytunwyd o gronfeydd yn y marchnadoedd arian er mwyn cael buddsoddiadau amrywiol. Mae'r cronfeydd marchnad arian a ddewiswyd oll wedi derbyn statws credyd AAA gan asiantaeth statws credyd blaenllaw. Cred y Cyngor ei fod wedi rheoli pa mor agored ydyw i risg credyd a dim ond un profiad o ddiffygdalu neu adneuon nad oes modd eu hadennill sydd ganddo, sef pan roddwyd Banc Heritable yn nwylo'r gweinyddwyr yn 2008. Gweler manylion llawn yn Nodyn 27.

Nid yw cyflogwyr y Gronfa'n cael eu hasesu ar hyn o bryd ar gyfer eu statws credyd neu ar gyfer y cyfyngiadau credyd unigol sydd wedi'u gosod. Mae risg yn bodoli na ellir casglu cyfraniadau gan gyflogwyr ble nad oes ganddynt unrhyw aelodau sy'n cyfrannu (e.e. y risg sy'n gysylltiedig â chyflogwyr gyda nifer fechan o aelodau sy'n dewis peidio â chyfrannu), felly mae'r Awdurdod Gweinyddu'n monitro newidiadau mewn aelodaeth bob blwyddyn.

Bydd angen i gyflogwyr newydd sy'n dod yn rhan o'r Gronfa gytuno i ddarparu bond neu gael gwarant i leihau'r risg o golledion ariannol i'r Gronfa yn y dyfodol pe na fyddai'r cyflogwr dan sylw'n medru bodloni ei hymrwymiaid pensiwn pe byddai'n ymadael â'r Gronfa. Fel y dangosir yn Nodyn 26 mae tri chyflogwr wedi darparu bondiau. Bydd unrhyw ymrwymiaid eraill ar y Gronfa yn y dyfodol o ganlyniad i gyflogwr yn ymadael yn cael eu cario gan y Gronfa a'u rhannu dros yr holl gyflogwyr. Gwneir hyn i sicrhau bod y cyfnodau a'r symiau adfer actiwaraidd yn cael eu cadw ar lefel y gall cyflogwyr llai ymdopi â hi.

NODYN 18 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Mae'r risg wedi cynyddu yn sgil dyfarniad cyfreithiol diweddar, fydd o bosib yn pennu na ellir codi cyfraniadau ar gyflogwyr nad oes ganddynt aelodau sy'n cyfrannu dan Reoliadau Gweinyddu'r CPLIL. Fodd bynnag, nid yw'r dyfarniad hwn yn effeithio ar allu'r Gronfa i gasglu cyfraniadau yn dilyn prisiad ymadael dan Reoliad 38(2). Gellir rhoi

cyfarwyddyd i'r Actiwari ystyried adolygu'r cyfraddau a'r dystysgrif Addasiadau i gynyddu cyfraniadau cyflogwr dan Reoliad 38 Rheoliadau CPLIL (Gweinyddu) 2008, rhwng y prisiad a gynhelir bob tair blynedd.

c) Risg hylifedd

Mae'r risg hylifedd yn cynrychioli'r risg na fydd modd i'r Gronfa fodloni ei oblygiadau ariannol wrth iddynt ddod yn ddyledus. Felly, mae'r Cyngor yn cymryd camau i sicrhau bod gan y gronfa bensiwn ddigon o adnoddau arian parod i fodloni ei hymrwymiaid i dalu pensiynwyr; ac i fodloni ymrwymiaid buddsoddi.

Mae gan yr Awdurdod Gweinyddol system llif arian sy'n ceisio sicrhau bod arian parod ar gael pe bai ei angen. Yn ogystal, mae'r cyfraniadau cyfredol a dderbynnir gan gyflogwyr ac aelodau yn cyfrannu'n llawer mwy na'r hyn a delir allan mewn buddion. Buddsoddir yr arian parod dros ben ac ni ellir ei dalu'n ôl i gyflogwyr. Mae Actiwari'r Gronfa yn sefydlu'r cyfraniadau y dylid eu talu fel y gellir bodloni holl rwymedigaethau'r dyfodol.

Nid oes unrhyw gyfyngiad ar y swm y gall cyfrif banc y Gronfa Bensiwn ei ddal. Dylai'r symiau a ddelir yn y cyfrif hwn fodloni anghenion hylifedd arferol y Gronfa. Mae unrhyw arian dros ben dros dro yn cael ei fuddsoddi gan yr Awdurdod Gweinyddol yn unol â'r Datganiad Strategaeth Rheoli'r Trysorlys er mwyn darparu incwm ychwanegol i'r Gronfa Bensiwn. Buddsoddir arian parod dros ben yn unol â'r Datganiad Egwyddorion Buddsoddi.

Yn ogystal, mae gan y Gronfa fynediad at gyfleuster gorddrafft trwy drefniadau cyfrifon banc grŵp yr Awdurdod Gweinyddol. Dim ond i fodloni gwahaniaethau amseru tymor byr ar daliadau pensiwn y defnyddir y cyfleuster hwn. Gan mai benthyciadau byrdymor eu natur fyddai'r rhain, ystyrir bod pa mor agored i risg credyd yw'r Gronfa yn hyn o beth yn ddibwys.

Mae'r Gronfa'n diffinio asedau hylifol fel asedau y gellir eu trosglwyddo'n arian parod o fewn tri mis. Asedau anhylif yw'r asedau fydd yn cymryd cyfnod hwy na thri mis i'w trosglwyddo'n arian parod. Ar 31 Mawrth 2017, roedd gwerth yr asedau anhylif yn £158m, sy'n cynrychioli 8.5% o gyfanswm asedau'r Gronfa (31 Mawrth 2016: £143m, a oedd yn cynrychioli 9.4% o gyfanswm asedau'r Gronfa).

Mae rheolwyr yn paratoi rhagolygon llif arian cyfnodol er mwyn deall a rheoli amseriad llif arian y Gronfa. Mae lefel strategol briodol y balans arian parod i'w ddal yn ffurfio rhan o strategaeth fuddsoddi'r Gronfa.

Mae'r holl rwymedigaethau ariannol ar 31 Mawrth 2017 yn ddyledus o fewn blwyddyn, yn yr un modd ag ar 31 Mawrth 2016.

Risg ail ariannu

Y risg allweddol yw y bydd y Cyngor wedi'i rwymo i ailgyflenwi cyfran sylweddol o offerynnau ariannol ei gronfa bensiwn pan fo cyfraddau llog yn anffafriol. Nid oes gan y Cyngor unrhyw offerynnau ariannol sydd â risg ail ariannu'n rhan o'i strategaethau rheoli trysorlys a buddsoddi.

NODYN 19 – TREFNIADAU CYLLIDO

Yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Gweinyddu) 2008, mae actiwari'r Gronfa yn ymgymryd â phrisiad bob tair blynedd er mwyn sefydlu'r gyfradd cyfraniadau i gyflogwyr ar gyfer y tair blynedd i ddod. Cynhaliwyd y prisiad diwethaf fel ar 31 Mawrth 2016.

Disgrifiad o'r Polisi Cyllido

Amlinellir y polisi cyllido yn Natganiad Strategaeth Cyllido (FSS), yr Awdurdod Gweinyddu, gafodd ei adolygu fel rhan o Brisiad 2016.

Mae elfennau allweddol y polisi cyllido fel a ganlyn:

- sicrhau hydaledd hirdymor y Gronfa dros y tymor hir. Bydd hyn yn sicrhau bod digon o arian ar gael i gwrdd a buddion holl aelodau/dibynyddion wrth iddynt ddod daladwy.
- sicrhau bod cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr yn weddol sefydlog os yw'n rhesmol i wneud hynny.
- lleihau'r cyfraniadau ariannol tymor hir mae'r cyflogwyr yn dalu i'r Cynllun drwy adnabod y cysylltiad rhwng asedau a rhwymedigaethau a mabwysiadu strategaeth fuddsoddi sy'n cydbwysu risg ac elw.
- i adlewyrchu nodweddion gwahanol y gwahanol gyflogwyr i bennu cyfraddau cyfraniadau drwy gael strategaeth cyllido clir a thryloyw sy'n dangos sut y gall pob cyflogwr gyfarfod a'u rhwymedigaethau dros y blynyddoedd i ddod.
- defnyddio mesurau rhesymol i leihau'r risg i gyflogwyr eraill ac yn benodol i'r rhai sy'n talu'r dreth cyngor yn sgil cyflogwyr yn diffyg dalu ei rwymedigaethau pensiwn.

Amlinella'r FSS sut mae'r Awdurdod Gweinyddu yn ceisio cydbwysu'r nodau croestynnol o ddiogelu hydaledd y Gronfa a chadw cyfraniadau cyflogwyr yn sefydlog.

O ran cyflogwyr oedd â chyfamod digon cryf yn ôl yr Awdurdod Gweinyddu, mae cyfraniadau wedi cael eu sefydlogi yn is na'r gyfradd ddamcaniaethol sydd ei hangen i sicrhau bod eu cyfran nhw o'r Gronfa yn dychwelyd i gael ei ariannu'n llawn dros 20 mlynedd os yw'r rhagdybiaethau prisio yn cael eu cadarnhau. Defnyddiwyd dull modelu ymrwymadau asedau sy'n dangos os caiff y cyfraddau cyfrannu hyn eu talu a bod newidiadau cyfraniadau yn y dyfodol yn cael eu cyfyngu fel y nodir yn y FSS, fod yna siawns gwell na 66% o hyd y bydd y Gronfa yn dychwelyd i ariannu'n llawn dros y 20 mlynedd.

Sefyllfa Gyllido ar adeg y Prisiad Cyllido Ffurfiol Diwethaf

Cynhaliwyd y prisiad actwaraidd mwyaf diweddar dan Reoliad 62 Rheoliadau (Gweinyddol) Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 ar 31 Mawrth 2016. Datgelodd y prisiad hwn fod asedau'r Gronfa, oedd wedi'u prisio'n £1,525 miliwn ar 31 Mawrth 2016, yn ddigon i dalu 91% o'r ymrwymadau (h.y. gwerth cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo) oedd wedi'u cronni hyd at y dyddiad hwnnw. O ganlyniad, y diffyg ym mhrisiad 2016 oedd £145 miliwn.

Gosodwyd allan cyfraniad pob cyflogwr yn y prisiad, gyda'r nod o gyflawni cyllido llawn o fewn gorwel amser a thebygolrwydd a fesurwyd yn unol a'r Datganiad Strategaeth Cyllido. Cafodd cyfraniadau cyflogwyr unigol am y cyfnod 1 Ebrill 2017 i 31 Mawrth 2020 eu pennu yn unol a pholisi cyllido'r Gronfa fel y nodir yn y Datganiad Strategaeth Cyllido.

Prif Ragdybiaethau Actwaraidd a'r Dull a ddefnyddiwyd i Brisio'r Ymrwymadau

Disgrifir y manylion llawn am y dulliau a'r rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd yn yr adroddiad prisio, dyddiedig 31 Mawrth 2017.

NODYN 19 – TREFNIADAU CYLLIDO (parhad)

Dull

Aseswyd yr ymrwymadau drwy ddefnyddio dull buddion cronodig sy'n ystyried aelodaeth bensiynadwy hyd at y dyddiad prisio, ac yn ystyried cynnydd disgwylidig mewn cyflog yn y dyfodol, ymddeoliad neu ddyddiad disgwylidig cynharach o adael aelodaeth bensiynadwy.

Rhagdybiaethau

Dilynwyd dull sy'n gysylltiedig â'r farchnad i brisio'r ymrwymadau er mwyn sicrhau cysondeb gyda phrisiad o asedau'r Gronfa o'u gwerth ar y farchnad.

Roedd y rhagdybiaethau ariannol allweddol a fabwysiadwyd ar gyfer prisiad 2016 fel a ganlyn:

Rhagdybiaethau Ariannol	31 Mawrth 2016
Cyfradd disgownt	3.9%
Cynnydd mewn cyflog	2.1%
Chwyddiant prisiau / Cynnydd mewn pensiwn	2.1%

Y rhagdybiaeth demograffig allweddol oedd yr ystyriaeth a roddwyd i hirhoedledd. Mae'r rhagdybiaethau disgwylidig oes yn seiliedig ar *VitaCurves* y *Gronfa* gyda gwelliannau yn unol a model CMI 2013, sy'n tybio bod y gyfradd bresennol o welliannau wedi cyrraedd y brig a bydd yn cydgyfeirio at gyfradd hirdymor o 1.25% y flwyddyn. Yn seiliedig ar y rhagdybiaethau hyn, mae'r disgwylidig oes cyfartalog yn y dyfodol i oed 65 fel a ganlyn:

Rhagdybiaethau marwolaeth yn 65 mlwydd oed	Gwryw	Benyw
	Blynnyddoedd	Blynnyddoedd
Pensiynwyr cyfredol	22.0	24.2
Pensiynwyr y dyfodol (45 oed ym mhrisiad 2016)	24.0	26.4

Mae copïau o adroddiad Prisiad 2016 a'r Datganiad Strategaeth Cyllido ar gael ar wefan y Gronfa Bensiwn www.cronfabensiwnngwynedd.org.uk

Profiad yn ystod y Cyfnod ers 31 Mawrth 2016

Ers y prisiad ffurfiol diwethaf, mae'r gwir ddychweliadau ar fondiau wedi disgyn gan gynyddu gwerth y rhwymedigaethau. Mae'r effaith hyn wedi cael ei wrthbwyso i raddau gan enillion cryf yr asedau. Yn fras, mae'r ddau ddigwyddiad wedi canslo'i gilydd allan, o ran yr effaith ar y sefyllfa cyllido ar 31 Mawrth 2017.

Cynhelir y prisiad actiwaraidd nesaf fel ar 31 Mawrth 2019. Adolygir y Datganiad Strategaeth Cyllido ar yr un adeg.

NODYN 20 – GWERTH CYFREDOL ACTIWARAIDD Y BUDDION YMDDEOL SYDD WEDI'U HADDO

Yn ogystal â'r prisiad cyllido bob tair blynedd, mae'r actiwari hefyd yn cynnal prisiad o rwymedigaethau'r Gronfa bensiwn, yn seiliedig ar IAS19 bob blwyddyn gan ddefnyddio'r un data sylfaenol â'r prisiad cyllido wedi'i dynnu ymlaen i'r flwyddyn ariannol gyfredol, gan ystyried y newidiadau yn niferoedd yr aelodau a diweddarau rhagdybiaethau ar gyfer y flwyddyn gyfredol. Nid yw'r gwerthusiad yn cael ei ymgymryd yn yr un modd a ddefnyddir ar gyfer gosod cyfraddau cyfrannu i'r Gronfa, ac nid yw cyfrifon y Gronfa yn ystyried rhwymedigaethau talu pensiynau na buddion eraill yn y dyfodol.

NODYN 20 – GWERTH CYFREDOL ACTIWARAIDD Y BUDDION YMDDEOL SYDD WEDI’U HADDO

Er mwyn asesu gwerth y buddion yn seiliedig ar hyn, mae’r actiwari wedi diweddarau’r rhagdybiaethau actiwaraidd (gweler isod) o’r rhai a ddefnyddir er dibenion cyllido (gweler Nodyn 19) a hefyd mae wedi’u defnyddio i ddarparu’r adroddiadau IAS19, FRS17 ac FRS102 ar gyfer cyflogwyr unigol yn y Gronfa. Yn ogystal, mae’r actiwari wedi priso buddion salwch a marwolaeth yn unol ag IAS19.

Roedd gwerth cyfredol actiwaraidd y buddion ymddeol sydd wedi’u haddo ar 31 Mawrth 2017 a 2016 fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2016	31 Mawrth 2017
Rhagdybiaeth	£’m	£’m
Aelodau Gweithredol	1,285	1,214
Cyfradd cynnydd mewn cyflog	388	246
Cyfradd ddisgownt	747	514
Cyfanswm	2,420	1,974

Fel y nodir uchod mae’r ymrwymadau uchod wedi’u cyfrifo’n seiliedig ar IAS19 ac felly maent yn wahanol i ganlyniadau’r prisiad cyllido bob tair blynedd a gynhaliwyd yn 2016 (gweler Nodyn 19) gan fod IAS 19 yn nodi cyfradd ddisgownt yn hytrach na chyfradd sy’n adlewyrchu cyfraddau’r farchnad.

Y rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd

Defnyddiwyd y tybiaethau ariannol sydd yn cael eu mabwysiadu ar gyfer adroddiad IAS19 yr Awdurdod Gweinyddol fel y ganlyn:

	31 Mawrth 2016	31 Mawrth 2017
Rhagdybiaeth	%	%
Chwyddiant/cyfradd cynnydd mewn pensiwn	2.2	2.4
Cyfradd cynnydd mewn cyflog	4.2	2.4
Cyfradd ddisgownt	3.5	2.6

Defnyddiwyd yr un dybiaeth hirhoedledd fel ar gyfer asesu’r sefyllfa cyllido fel y dangosir yn Nodyn 19 uchod. Mae’r rhagdybiaeth cymudiad yn caniatáu i bensiwnwyr y dyfodol dewis cyfnewid pensiwn am arian parod di-dreth ychwanegol o hyd at 50% o gyfyngiadau Cyllid a Thollau EM am wasanaeth hyd at 31 Mawrth 2008 a 75% o gyfyngiadau Cyllid a Thollau EM am wasanaeth o 1 Ebrill 2008.

Mae’r y sensitifrwydd ynghylch y prif dybiaethau a ddefnyddiwyd i fesur rhwymedigaethau wedi’u nodi isod

Sensitifrwydd i’r Rhagdybiaethau am y flwyddyn sy’n gorffen 31 Mawrth 2017	Amcan % y Cynnydd mewn Rhwymedigaethau	Amcan Swm Ariannol
	%	£m
0.5% y.f. o gynnydd mewn chwyddiant / pensiwn	8	189
0.5% y.f. o gynnydd mewn cyflog	3	73
0.5% y.f. o leihad yn y gyfradd ddisgownt	11	267

Y prif ragdybiaeth demograffig yw’r tybiaeth hirhoedledd. At ddibenion sensitifrwydd, amcangyfrifir y bydd cynnydd o flwyddyn yn y disgwyliad oes yn cynyddu Rhwymedigaeth Budd Diffiniedig y Cyflogwr tua 3-5%.

NODYN 21 – ASEDAU CYFREDOL

2015/16		2016/17
£'000		£'000
932	Cyfraniadau sy'n ddyledus – gweithwyr	820
3,221	Cyfraniadau sy'n ddyledus – cyflogwyr	2,845
3,901	Gwerthoedd trosglwyddo a dderbynnir (rhai sy'n ymuno)	0
3,399	Amrywiol ddyledwyr	1,944
11,453	Cyfanswm dyledwyr	5,609
20,434	Arian	15,375
31,887	Cyfanswm	20,984

Dadansoddiad o ddyledwyr

2015/16		2016/17
£'000		£'000
2,073	Cyngor Gwynedd	2,352
732	Cyrff llywodraeth ganolog	560
5,631	Awdurdodau lleol eraill	1,209
3	Cyrff GIG	3
3,014	Endidau ac unigolion eraill	1,485
11,453	Cyfanswm	5,609

NODYN 22 – YMRWYMIADAU CYFREDOL

2015/16		2016/17
£'000		£'000
1,714	Amrywiol gredydwyr	2,591
27	Gwerthoedd trosglwyddo sy'n daladwy (rhai sy'n ymadael)	282
2,538	Buddion sy'n daladwy	1,216
4,279	Cyfanswm	4,089

Dadansoddiad o gredydwyr

2015/16		2016/17
£'000		£'000
901	Cyngor Gwynedd	1,051
43	Cyrff llywodraeth ganolog	37
1	Awdurdodau Lleol eraill	138
19	Cyrff GIG	58
3,315	Endidau ac unigolion eraill	2,805
4,279	Cyfanswm	4,089

NODYN 23 – CYFRANIADAU GWIRFODDOL YCHWANEGOL (AVC)

Mae gwerth y cronfeydd ar y farchnad wedi'i nodi isod:

	Gwerth ar y Farchnad 31 Mawrth 2016 £'000	Gwerth ar y Farchnad 31 Mawrth 2017 £'000
Clerical Medical	2,936	3,349
Equitable Life	258	229
Standard Life	51	53
Cyfanswm	3,245	3,631

Talwyd cyfraniadau AVC yn uniongyrchol i'r tri rheolwr fel a ganlyn:

	2015/2016 £'000	2016/2017 £'000
Clerical Medical	526	561
Equitable Life	0	0
Standard Life	1	0
Cyfanswm	527	561

NODYN 24 – TRAFODION PARTÏON CYSYLLTIEDIG

Cyngor Gwynedd

Cyngor Gwynedd sy'n gweinyddu Cronfa Bensiwn Gwynedd. O ganlyniad, mae perthynas gref rhwng y Cyngor a'r gronfa pensiwn.

Cafodd y Cyngor gostau o £1,008,589 (£1,075,225 yn 2015/16) mewn perthynas â gweinyddu'r Gronfa ac yn dilyn hynny, cafodd ad-daliad am y costau hyn gan y Gronfa. Yn ogystal, y Cyngor yw un o gyflogwyr mwyaf aelodau'r gronfa pensiwn a chyfrannodd £17.63m tuag at y Gronfa yn 2016/17 (£17.31m yn 2015/16). Ar ddiwedd y flwyddyn £2.35m oedd dyled y Cyngor i'r Gronfa (gweler Nodyn 21) yn bennaf mewn perthynas â chyfraniadau ar gyfer Mawrth 2017 a £1.05m oedd dyled y Gronfa i'r Cyngor (gweler Nodyn 22) yn bennaf mewn perthynas ag ad-daliadau gan y Cyngor.

Mae gan Gronfa Bensiwn Gwynedd dri chyfrif banc a ddelir fel rhan o Grŵp o Gyfrifon Banc Cyngor Gwynedd. Mae'r arian parod dros ben a ddelir yn y Grŵp o Gyfrifon Banc yn cael ei fuddsoddi bob dydd. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, mae Cyngor Gwynedd yn talu llog i'r Gronfa Bensiwn, yn seiliedig ar falansau dyddiol y Gronfa dros y flwyddyn. Yn ystod 2016/17, roedd y Gronfa yn derbyn llog o £132,567 (£147,611 yn 2015/16) gan Gyngor Gwynedd.

Llywodraethu

Roedd dau aelod o'r Pwyllgor Pensiynau yn derbyn buddion pensiwn o Gronfa Bensiwn Gwynedd yn 2016/17 (yr aelodau pwyllgor T.O. Edwards a P. Jenkins). Yn ogystal, mae'r aelodau pwyllgor T.O. Edwards, S. Glyn, P. Jenkins, H.E. Jones, W.T. Owen, a P.Read yn aelodau gweithredol o'r gronfa pensiwn.

NODYN 24 – TRAFODION PARTÏON CYSYLLTIEDIG

Roedd un aelod o'r Bwrdd Pensiwn yn derbyn buddion pensiwn o Gronfa Bensiwn Gwynedd yn 2016/17 (yr aelod S.Warnes). Yn ogystal, mae'r aelodau Bwrdd A.W. Deakin, V. Halloran, A.L Lloyd Evans, O. Richards and H. Trainor yn aelodau gweithredol o'r gronfa pensiwn.

Staff Rheoli Allweddol

Mae Cod Ymarfer CIPFA ar Gyfrifon Awdurdodau Lleol yn eithrio awdurdodau lleol rhag gofynion datgelu staff rheoli allweddol IAS24, ar y sail bod y gofynion datgelu ar gyfer tal swyddogion a lwfansau aelodau yn y Cod yn bodloni gofynion datgelu staff rheoli allweddol IAS24. Mae hyn hefyd yn berthnasol i gyfrifon Cronfa Bensiwn Gwynedd.

Gweler y dadleniadau gofynnol yng nghyfrifon Cyngor Gwynedd.

NODYN 25 – YMRWYMIADAU DAN GONTRACTAU BUDDSODDI

Roedd yr ymrwymadau (buddsoddiadau) cyfalaf sy'n aros ar 31 Mawrth fel a ganlyn:

	Cyfanswm ymrwymadau €'000	Ymrwymiad ar 31 Mawrth 2016 €'000	Ymrwymiad ar 31 Mawrth 2017 €'000
P.G. Direct 2006	20,000	776	776
P.G. Global Value 2006	50,000	3,477	3,477
P.G. Secondary 2008	15,000	1,960	1,960
P.G. Global Value 2011	15,000	5,044	3,372
P.G. Global Infrastructure 2012	40,000	22,005	15,894
P.G. Direct 2012	12,000	1,813	1,181
P.G. Global Value 2014	12,000	7,119	4,638
P.G Direct 2016	50,000	18,202	34,373
Cyfanswm Ewro	214,000	60,396	65,671
	\$'000	\$'000	\$'000
P.G. Emerging Markets 2011	7,000	2,078	1,623
P.G Secondary 2015	38,000	34,804	32,723
P.G Direct Infrastructure 2015	43,600	42,111	35,219
Cyfanswm Doleri	88,600	78,993	69,565

Mae 'PG' uchod yn cyfeirio at y Grŵp Partners, mae'r rheolwr buddsoddi yn buddsoddi mewn meysydd 'amgen' (ecwiti preifat ac is adeiladwaith) ar ran y Gronfa.

Mae'r ymrwymadau hyn yn ymwneud â thaliadau galw sy'n aros ar gronfeydd partneriaethau cyfyngedig heb eu dyfynnu a ddelir yn rhan ecwiti preifat y portffolio. Mae'r symiau a 'elwir' gan y cronfeydd hyn yn afreolaidd o ran eu maint a'u hamseriad nifer o flynyddoedd o ddyddiad yr ymrwymiad gwreiddiol.

NODYN 26 - ASEDAU WRTH GEFN

Mae tri o gyflogwyr sy'n gyrff a ganiateir yng Nghronfa Bensiwn Gwynedd yn dal bondiau yswiriant i'w diogelu yn erbyn y posibilrwydd o fethu â bodloni eu goblygiadau pensiwn. Llunnir y bondiau hyn o blaid y gronfa pensiwn ac ni wneir taliad ohonynt oni bai bod y cyflogwr yn diffygdalu.

NODYN 27 - COLLEDION YN SGIL AMHARIADAU

a) Amhariadau am ddyledion drwg ac amheus

Fel y esbonnir yn Nodyn 5 nid oes unrhyw amhariad wedi ei gwneud ar gyfer dyledion drwg ac amheus.

b) Amhariad yr adneuo'n ym Manc Gwlad yr Iâ

Yn ystod 2008/09, roedd y Cyngor wedi adneuo £4m gyda Heritable Bank, banc wedi'i gofrestru yn y DU dan Gyfraith yr Alban. Roedd £565,200 o'r buddsoddiad hwnnw'n perthyn i'r gronfa pensiwn. Rhoddwyd y cwmni yn nwylo'r gweinyddwyr ar 7 Hydref 2008. Derbyniodd y Cyngor ddychweliad o £3,938,407, sef 98% gan y gweinyddwyr hyd at 31 Mawrth 2017.

